

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı

12 Nisan 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, yönetmelik değişikliğiyle TRT'nin yönetim kurulu toplantılarında bundan sonra kayıt tutulmayacağına ilişkin açıklaması

2.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz'ün, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Uğur Aydemir'in, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

4'üncü Toplantı

12 Nisan 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.05'te açılarak iki oturum yaptı.

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, yönetmelik değişikliğiyle TRT'nin yönetim kurulu toplantılarında bundan sonra kayıt tutulmayacağına,

Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyon Başkanı Uğur Aydemir, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün, 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yapılarak ibra edildi.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün, 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.23'te toplantıya son verildi.

12 Nisan 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26’ncı Yasama Dönemi 3’üncü Yasama Yılı’nın 4’üncü Birleşimini açıyorum.

II.- KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – 12 Nisan 2018 tarihli 4’üncü birleşimimizde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ile Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Toplantımızın birinci oturumuna Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün görüşmeleriyle başlıyoruz.

Ancak önce Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere, Komisyonumuza katılan yetkililerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Evet, Başkandan başlayalım inşallah.

Buyurun Başkanım.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürüme veriyorum.

Ancak daha önce, Şehabettin Bey, siz de hoş geldiniz. Hayırlı olsun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkanım, Genel Müdüre söz vermeden önce bir iki şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Ne demek Haydar Bey, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın, yönetmelik değişikliğiyle TRT’nin yönetim kurulu toplantılarında bundan sonra kayıt tutulmayacağına ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, evet, kamu iktisadi teşebbüslerini Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetliyoruz. Bu denetim görevimizi yerine getirirken de Sayıştay bizim adımıza denetimler yapıyor, Sayıştay raporları üzerinden de biz denetimler yapıyoruz.

Yalnız, TRT’de, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda bir yönetmelik değişikliği yapılarak Resmî Gazete’de yayınlandı. Bu, grup başkan vekilimiz tarafından da size, KİT Komisyonu Başkanlığına bir yazıyla bildirildi. TRT’nin Yönetim Kurulu toplantıları iki ayrı cihazla kayıt altına alınıyordu, bundan sonra bu kayıt işleminin tutulmayacağı, böyle bir işlemin yapılmayacağı bu yönetmelik değişikliğiyle yürürlüğe girmiş oldu.

Yalnız, takdir edersiniz ki 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminde FETÖ’cülerin en çok yuvalandıkları kurumların başında TRT geliyordu ve başında da İbrahim Şahin ve ekibi vardı. Binlerce insan TRT’ye alındı ve TRT’de sadece idari kadrolarda değil, yönetim kurullarında da aynı şekilde insanlar görev yaptı. Bu kayıtların imha edilmesi -ki yönetmelikte bu da geçiyor- veya bundan sonra tutulmayacak olması, geçmişe dönük tüm kanıtların ortadan kaldırılması anlamına geliyor.

Biz de KİT Komisyonu olarak eğer bir sorumluluğumuz varsa, gerçekten de görevlerimizi yerine getireceksek en azından imha edilmeye çalışılan geçmiş on yıllık kayıtların KİT Komisyonuna teslim edilmesi, yine ayrıca talebimiz, KİT Komisyonu olarak da TRT’nin olağanüstü bir toplantı yapılarak davet edilmesi ve gerekçelerinin bize açıklanması gerekir. Bu konuda KİT Komisyonunun tarihî bir sorumluluk alarak üzerine düşeni gerçekleştirmesi gerektiğini düşünüyorum.

İç Tüzük’ümüzün ilgili maddesine göre de KİT Komisyonunu toplantıya çağırarak sizin yetkinizde. Bu yetkinizi kullanarak TRT’de imha edilmeye çalışılan ve gerçekten de sıkıntı yaratacak... Çünkü o delillerin karartılması ne sizlere ne bizlere ne de ülkenin yararına bir olay olmayacağını düşündüğümüz için de bir an evvel bu toplantının gerçekleştirilmesi, gerekçelerin TRT yönetiminden tarafımıza açıklanması ve imha edilmeye çalışılan bu ses ve görüntü kayıtlarının KİT Komisyonuna teslim edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bilgilerinize sunuyoruz.

Bu konuda gerekli çalışmayı yapacağınıza da inanıyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Orhan Bey, buyurun.

2.- Erzurum Milletvekili Orhan Deligöz’ün, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, Haydar Bey’in serzenişlerinde şöyle haklılık payı yok: bütün kurumlar evrak çeşidine göre beşer yıllık ve onar yıllık geçmişe doğru imha ederler çünkü bunlar günlük sıradan evraklardır. Kaldı ki KİT Komisyonumuzla ilgili bütün şeyler kayıtlıdır. Sayıştay raporlarında sorular bellidir, cevaplar bellidir ve on yıl süreyle işlem yapılmışsa yapılmıştır. Yani on yıl öncesini burada saklamanın hiçbir ekonomik ve siyasi, sosyal faydası olmayacağından teklifini ben uygun bulmuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir daha söz alabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orhan Bey yanlış anladı galiba bizi; normal, sıradan evrakların imha edilmesinden bahsetmiyoruz, bundan sonra yönetim kurulu toplantılarının kayıt altına alınmamasından bahsediyoruz ve yönetmelik değişikliği Resmî Gazete’de yayımlandıktan itibaren geçmişe dönük de kayıtlarının karartılmasıyla ilgili söylüyoruz. Gerçekten TRT’nin bir FETÖ yuvası hâline

dönüştürüldüğünü sizin benden daha iyi bildiğinizi biliyorum. Onun için de bizim sıradan evrakların karartılması gibi bir talebimiz yok. Bana göre veya bize göre, çok daha yarıncı savcılarının kullanabileceği kayıtlar olduğunu düşünüyorum, bir.

Sayıştay denetimleri iki-üç yıl sonradan geliyor. Evet, cari yılı denetliyorlar. İşte bugün 2018 yılındayız, 2017 yılının denetimlerine başladılar. Belki bir seçim atmosferine girdiğimizde... İlk geldiğimiz yıllarda, biz 2011’de geldiğimizde 2009’ları, 2005’leri, 2007’leri treni çoktan kaçırdıktan sonra yapıyoruz bu denetimleri aslında baktığınız zaman. Onun için de tespit edilecek anormalliklerin veya tespit edilecek olumsuzlukların belki bizim değilse bile bizden sonraki kuşakların önüne geleceği gibi tereddütlerimiz de var ki realite de öyle çalışıyor burada. Onun için de bununla ilgili bir tedbir alınması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Akar.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Uğur Aydemir’in, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, 2954 sayılı TRT Kanunu’nda TRT Yönetim Kurulu toplantılarında yapılan görüşmelerin ses kaydıyla tespit edileceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Bu uygulama TRT’de yönetmeliğe dayalı olarak yıllardan bu yana uygulanagelmıştır. Bu konuyla ilgili olarak 233 sayılı KİT’ler Hakkında KHK ve Türk Ticaret Kanunu’nda herhangi bir hüküm bulunmamaktadır ve kaldı ki bizim Komisyonumuzun yetkisinde olan neler vardır? Denetim kapsamındaki kuruluşun denetim görüşmeleri esnasında... Yani biz bugün TRT’yi görüşmüyoruz Sayın Akar, eğer biz bugün TRT’yi görüşseydik bu konu gündeme gelebilirdi. Siz zaten “Olağanüstü toplantıya çağırın.” diye ifade ettiniz, evet.

İkincisi, Sayıştay raporlarında yer almadığı hâlde veya eksik yer aldığı üyelerce tespit edilmesi durumunda gündeme getirebiliyoruz bu konuları, o da olabilir ve üyelerin gündeme getirebilmesi.

Değerli arkadaşlar, şimdi, biliyorsunuz, biz KİT Komisyonumuz olarak hem arkadaşlarımız konuşmalarımızı tutanak altına alıyorlar. Bizde de ses kaydı zorunluluğu yok ama arkadaşlarımız daha rahat tutanak tutabilsinler diye ses kaydını da biz açıyoruz ama bu kanuni bir zorunluluk değil, arkadaşlarımızın işini rahatlatmak için biz bu işi yapıyoruz.

Kaldı ki TRT’de de böyle bir zorunluluk yok, onlar toplantılarını zaten kayıt altına alıyorlar, yazılı olarak kayıt altına alıyorlar, ses kaydını sadece tutmamaya başladılar bundan sonra. Ki onlar da kanuna dayalı olarak ses kaydını bugüne kadar tutmamışlar, ihtiyari tedbir olarak kendilerince ses kaydını almışlar. O kararı nasıl kendileri aldılarsa bugün de ses kaydı almamaya karar vermişlerdir. Dolayısıyla, TRT yönetiminin kendi takdirdir, herhangi bir kanuni zorunluluk yoktur.

Dolayısıyla, arkadaşlarımızın yapmış olduğu bu uygulamadan dolayı da acilen olağanüstü toplantıya çağrı yapmama gerek olmadığını düşünüyorum ama ayrıca Sayın Akar sizinle bu konuyu biz özel olarak da görüşebiliriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Son bir şey söyleyeyim, kapatayım.

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Özel tabii ki her zaman görüşürüz. Özel, ikimizin arasındaki bir ilişkiden bahsetmiyoruz, TRT’yi konuşacağız.

BAŞKAN – Hayır, daha ayrıntılı anlatmak için söyledim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arkadaşlarımız olabilir, belki kurum yabancı bu olaya.

Bir, bunun kanuni bir zorunluluk olduğunu söylemiyorum ama bir yönetmelikle tespit edilmiş.

İki, bugün kayıtların geriye dönük de imha edilmesinin manidar olduğunu düşünüyoruz. KİT Komisyonu olarak en azından belli bir süre, bu FETÖ olayı tamamlanana kadar, soruşturmaları tamamlanana kadar, özellikle TRT üzerindeki soruşturmalar tamamlanana kadar muhafaza edilmesini de sağlamamız gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Genel Müdürümle de görüşeceğim bu konuyu ben. En azından sizin bu hassasiyetinizi ve bizim hassasiyetimizi dile getireceğiz. Sayın Genel Müdürümüze, KİT Komisyonumuzun bu noktada hassas olduğunu, hassasiyeti olduğunu kendilerine ifade edeceğim Sayın Akar, rahat olun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yarın siz kapatabilirsiniz de yani.

BAŞKAN – Bizim de AK PARTİ olarak, KİT Komisyonu olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak, 80 milyon vatandaş olarak FETÖ’yle mücadelede evet, sonuna kadar mücadele etmek durumundayız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hepimiz birlikte mücadele verebiliriz.

BAŞKAN – Herhangi bir şeyi göz ardı etmememiz lazım, gözden kaçırmamız lazım. Biz de Komisyon olarak sizinle aynı fikirdeyiz. TRT Genel Müdürümüzle de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkan, ben uyarı görevimi yapıyorum, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak uyarı görevimizi yapıyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Yarın TRT’yle ilgili bir soruşturma kapsamında bunlara ihtiyaç duyulduğunda ah vah etmek hiçbirimize yakışmaz diye düşünüyorum. Hepimiz bu devletin istikbalini, bekasını düşünmek zorundayız.

BAŞKAN – Sayın Akar, hassasiyetin için teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sağ ol Başkan.

BAŞKAN – Ah vah etmek tabii, yakışmaz diyoruz ama şu var: TRT’deki arkadaşlarımız da Yönetim Kurulları da Genel Müdürümüz de kendi görevlerini en iyi şekilde yapan arkadaşlarımız şu anda. Onların da bize ah vah yaptıracağını zannetmiyorum. Onların da en az bizim kadar bu noktalarda hassas olduğunu biliyorum, görüyorum.

Ama biz bir kez daha Sayın Genel Müdürümüzle görüşerek bu eskiden tutmuş oldukları ses kayıtlarını... Ve tutanaklar zaten saklanacak, yazılı tutanaklarda sıkıntı yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ses kayıtlarının önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – “Ses kaydını da imha etmeyin.” diye kendileriyle bir görüşelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Muhafaza edelim, bize versinler, size versinler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

II.- KONU (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüze söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ - Sayın Başkan, Komisyonun sayın üyeleri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının, Kalkınma Bakanlığının, Sayıştay Başkanlığının ve Hazine Müsteşarlığının sayın temsilcileri; şahsım ve kuruluşum adına hepinize saygılarımı arz ediyorum.

Kuruluşumuz 1997 yılından bu yana deniz emniyetine esas görevlerini yerine getirirken kendisine tevdi edilen ilave sistem ve işletmelerle hizmet çeşitliliğini artırarak görevlerini verimlilik odaklı yürütmektedir. Temel amacı deniz emniyeti ve seyir güvenliğini arttırmak olan kuruluşumuz faaliyetlerini 3’ünde otorite olmak üzere aşağıdaki 8 temel alanda sürdürmektedir.

Özetle konu başlıklarından bahsetmek istiyorum: Denizlerde eşya, mal ve gemi kurtarma hizmetleri, tahlisiye (can kurtarma) hizmetleri, gemi trafik hizmetleri, deniz fenerleri otoritesi, deniz haberleşmesinde hesaplaşma otoritesi ve NAVTEX yayın koordinatörlüğü, kılavuzluk hizmetleri, römorkörcülük hizmetleri, ulusal deniz emniyeti ve acil müdahale hizmetleri olarak ana başlıkları sıralayabilirim.

Bu görevleri yerine getirirken kuruluşun envanterinde olan, kendi öz malı olan, deniz operasyonları bakımından toplam 90 adet deniz aracımız bulunmaktadır. Bunlardan 80 tanesi kendi sevk sistemi olan gemi olup 10 adedi de yüzer deniz aracıdır. Seyir emniyeti bakımından ise toplamda 612 adet seyir yardımcısı vardır, bunların 487 adedi deniz feneri, 125 adedi de yüzer şamandıradır. 35 adet deniz haberleşmesinde kullanılan VHF, MF, HF ve NAVTEX istasyonları vardır. VHF istasyonları Türkiye’nin değişik yerlerine yayılmış 26 adet, MF istasyonu 4 adet, NAVTEX istasyonu yine 4 adet, HF istasyonu da 1 adettir. Türk boğazları gemi trafik hizmetleri kapsamında 2 adet gemi trafik hizmetleri merkezi ve 16 adet trafik gözetleme istasyonu, İzmit Körfezi’nde 1 adet yine merkez, 4 adet istasyon, İzmir ve Mersin’de 2 adet merkez ve toplamda 20 adet trafik gözetleme istasyonu bulunmaktadır.

İnsan kaynakları açısından da kuruluşumuzda 149 kılavuz kaptan, 231 VTS operatörü ve başoperatör, 875 gemi adamı, 63 tahlisiyeci, 936 büro personeli ve diğer personel olmak üzere toplam 2.254 personelimiz bulunmaktadır. İlave olarak güvenlik ve hizmet kapsamında çalışan 150 mesai arkadaşımız bulunmaktadır.

Toplantımızın ülkemiz ve kuruluşumuz için hayırlı sonuçlar getirmesini temenni eder, saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kurumun 2015 ve 2016 yıllarına ait toplam 4 adet öneriyi aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme alarak görüşmelerini tamamlayacağız.

Bu görüşmeler teknik olarak maksadı daha iyi ifade ettiği için 2016 yılı önerileri üzerinden yapılacaktır.

1 numaralı öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Kuruluşun Genel Müdürlük hizmet binasıyla ilgili olarak;

Mevcut kullanılan binanın yıllık kira giderinin 6,3 milyon TL tutarına ulaşması yanında, sözleşme gereği belirlenen aylık kira bedelinin euro cinsinden olması nedeniyle kuruluşun kur riskine maruz kaldığı,

Söz konusu binanın daha önce öğrenci yurdu olarak inşa edildiğinden kuruluş ihtiyacını tam olarak karşılamadığı,

Genel Müdürlük hizmet binası yapımı amacıyla 8/7/2015 tarihinde 23.077.500 TL bedelle Üsküdar'da almış olduğu gayrimenkulün aradan geçen iki yıllık süreye rağmen henüz amacına uygun inşaat faaliyetlerine başlanılmaması yanında söz konusu arsanın üçüncü kişiler tarafından işgal edilerek otopark olarak kullanıldığının tespit edildiği,

Denetim tarihi (Temmuz 2017) itibarıyla Beylerbeyi'nde Genel Müdürlük hizmet binası olarak kullanılmak üzere başka bir yer edinilmesi çalışmalarına başlanmış olduğu görüldüğünden yüksek tutarlara ulaşan kira giderlerinden tasarruf sağlamak ve kuruluşun Genel Müdürlük bina sorununun giderilmesi amacıyla biran önce karar verilerek gereğinin yapılması.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Saygıdeğer Başkanım, sayın kurul üyeleri; hizmet binasıyla ilgili 20 Nisan itibarıyla kanun hükmünde kararnameyle Beylerbeyi'nde bir kampüs vasfını haiz, kuruma ait yeni bir hizmet binasına taşınılmış ve bu tarihten itibaren de kira ödemesi askıya alınmıştır, iptal edilmiştir.

Kurumun kurulduğu günden bugüne kadar hizmet binasına yönelik olarak kirada bulunduğu dikkate alınırken Türkiye Büyük Millet Meclisine, Bakanlar Kuruluna ve Sayın Cumhurbaşkanımıza kurumum ve kurumda çalışan tüm arkadaşlarım adına minnet duygumu arz ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cumhurbaşkanı mı size aldı?

BAŞKAN - Sayın Akar, biz duyamıyoruz sizin söylediğinizi ama.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Size bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Ben de merak ediyorum, Başkan olarak biz de duysak sakıncası yoksa.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Efendim, Bakanlar Kurulu kararından dolayı teşekkür ettim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür edebilirsiniz bina aldı diye ama...

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bakanlar Kurulunun Başkanı Cumhurbaşkanı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alındığında Cumhurbaşkanı değildi.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Sayın Akar...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – İlla muhalefet ediyorsun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kurumlar kendi işlerini yapıyorlar.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi, biz siyasetçiler olarak...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bize niye teşekkür etmedi? Her şeyde dile getiriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkürler, Allah ondan razı olsun.

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, biz millet olarak teşekkürde belki cimrilik yapıyoruz. Bir sigara dahi verene teşekkür eden bir milletiz ama yapılan işlere teşekkür etmeyi bilmiyoruz, ettiğimiz zaman da yanlış anlaşıyor bazen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, anlaşılmasın. Tabii ki teşekkür edecek.

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkürden zarar gelmez yani herkes birbirine teşekkür etsin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, teşekkür edeceğiz de bizim de o binadan kurtulsunlar diye göbeğimiz çatladı.

BAŞKAN – Ama KİT’e de teşekkür etti, öncelikle KİT’ten başladı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani siyasallaştırmamaya çalışıyoruz, kurumun Genel Müdürü burada siyasallaştırıyor.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen...

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Cumhurbaşkanına teşekkür etmek niye siyasallaştırmak oluyor?

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz alarak konuşalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – AK PARTİ’nin Genel Başkanı da o yüzden.

BAŞKAN – Sayın Akar, söz talebiniz var mı?

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Olabilir. İyi de olur mu yani?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siyasi parti Genel Başkanı olarak...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, herkes adına...

Sayın Akar, ben herkes adına teşekkür ediyorum.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bir cümleyi var ya nerelere getiriyorsun?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genel müdürler, kurumda çalışanlar, yönetim kurulu üyeleri, bürokratlar işlerini yapacaklar, burada vazifeleri sağa sola teşekkür yağdırmak değil. Teşekkür yağdıracaksa bu KİT Komisyonu olmalı çünkü en çok biz bu konuda...

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Sonra Mecliste de diyorsun ki: “Herkes istediği gibi konuşsun.”

BAŞKAN – Oktay Bey, söz talebiniz mi var?

Buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Benim var Sayın Başkanım, bir saattir yanıyor.

BAŞKAN – Emre Bey, siz konu üzerinde herhâlde konuşacaksınız. Bu, gündem dışı olduğu için onlara söz veriyorum öncelikle.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Öncelik orası mı?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Emre Bey’in söz talebi vardır.

Emre Bey, buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bu konu önemli. Ben o teşekkür edildi, edilmedi kısmına girmeyeceğim. Şunu soracağım: KİT’in giderleri var, giderler kalemi içerisinde çeşitli giderler bölümü var. Çeşitli giderlerin yüzde 40,3’ü kira giderleri. Kira giderlerini ortadan kaldırmak için tamam, bugün yeni binasına çıkmış, tebrik ederiz ancak şimdi, geçmişe dönük olan bir faaliyeti de burada ortaya koymak lazım. Yani neticede bu harcanan paralar da halkın parası. Şimdi, KİT bir taşınmaz satın alıyor. Niçin? Ben hizmet binası yapacağım diye. Ne kadar satın alıyor? Bir hizmet binası yapmak için 23 milyona yani 23 trilyona arsa satın alıyor. Ondan sonra gerekli fizibiliteyi, gerekli çalışmayı, burada bina olur mu yapılmamış, satın aldıktan sonra birden burada hizmet binasının yapılamayacağı ortaya çıkıyor. Bu nasıl bir yöneticilik? Şimdi biz de birilerine teşekkür edelim. Ben de mesela burada kuruma teşekkür etmek isterim ama hizmet binası yapmak için bir yer satın alıyorsun, satın aldığın yerde hizmet binası yapamayacağın ortaya çıkıyor. 23 milyon lirayı niye veriyorsun o zaman?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Acaba kimindi o arsa?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Hazinenin hazinenin, hazinenin yeriymiş.

HİKMET AYAR (Rize) – Olmadı, yakalayamadın.

BAŞKAN – Haydar Bey, Emre Bey konuşuyor, Emre Bey’e haksızlık yapıyorsunuz.

Buyurun Emre Bey.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Hazinenin yeri de sorun yöneticilikle ve ileri görüşlülükle alakalı. Peki, sonra ne oluyor? Sonra şu oluyor: Değerli arkadaşlar, burada çalışma başlamıyor. Çalışma başlamadıktan sonra kira ödenen bir yere çıkılıyor. Ne kadar kira ödeniyor? Aylık 110 bin euro, değil mi?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Doğrudur.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Aylık 110 bin euro kira ödenen bir yere çıkılıyor. Bir defa, birincisi, kira niye euro cinsinden ödeniyor? İkincisi de 110 bin euro bugün için baktığınız zaman 550 milyar lira, 550 bin lira. Aylık bir kira giderinden bahsediyoruz, 550 bin lira kira ödenmiş. Şimdi ben bunun açıklamasını istiyorum. Siz bir yer satın aldınız, “Biz buraya hizmet binası yapacağız.”, ondan sonra yapamayacağınız ortaya çıktı, kiraya geçtiniz, aylık da KDV hariç 110 bin euro kira ödediniz. Şimdi, tamam, yeni hizmet binasına çıkıldı ama arada geçen süre, bunun hesaplaması yapılmadı mı? Ben bu konuda gerçekten bir izahat bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talep eden arkadaşım...

Söz talebi olan arkadaşım olmadığına göre cevap vermek üzere Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir saniye Sayın Başkanım, bir şey soracağım, ondan sonra toplu cevap versin de...

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu alınan arsa üçüncü şahıslar tarafından işgal edilmiş ve otopark olarak kullanılıyormuş. Şu anda arsanın durumu nedir, ne yaptınız? Bu üçüncü şahıslar tarafından işgal edilen arsada bir işlem yapıyor musunuz? Bunu da söylerseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Sayın Başkan, süreci arz etmek istiyorum.

Galataport Projesi kapsamında yine kirada olunan bir yerden kurum 2015 yılında çıkmak zorunda kalıyor. Deniz kıyısında çünkü 500 kişinin yaşayabileceği bir alan, ona göre 110 bin euro -kurumun gelirleri de döviz üzerinden- o günkü anlaşma üç artı iki yıl olarak yapılıyor. Daha sonra, kiranın yüksekliğinden hazineye ait bir yer aranıyor. KİT mevzuatı gereği hazineden burası 23,7 milyon TL’ye satın alınıyor. Daha sonra, buraya yapılacak binanın maliyeti göz önüne alınarak alternatif bir yer bulunabilir mi... Çünkü burada da ciddi bir maliyet var, burada 6 katlı bir bina yapacağız, yer çok kıymetli bir yer. Öncelikle şunu söyleyeyim: Otopark boyutuyla biz etrafını çevirdik, yedi sekiz aydır -alt komisyonda da deklare etmiştik- kullanılmıyor, öncelikle onu arz edeyim. Bu yeni bina alternatifi dikkate alınarak buradaki yatırım iptal edildi. Biz bu 23,7 milyonu yine TÜFE üzerindeki artışlar dikkate alınarak hazineye terk etme ve kurum bütçesine aynı parayı girdi olarak geri alma düşüncemiz var. Hani böyle kurumsallık, “Aman koruyalım, buraya bina yapalım...” ihtiyaçtan... Kamu kaynaklarını verimli kullanma adına böyle bir düşüncemiz var, bundan sonraki süreçte de orayı çalışacağız.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Arsanın durumu şu anda...

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Arsanın durumu, şu an boş arsa efendim.

BAŞKAN – İşgal altında mı?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Hayır, değil efendim, etrafını çevirdik yani yedi sekiz ay önce -alt komisyonda da bu soru sorulmuştu, orada da şey yaptık- önlem aldık ama teşekkür ediyoruz efendim, olmuş böyle bir şey.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şeyi merak ediyorum Sayın Genel Müdür: Arsayı hazineden satın almışsınız. Tabii, İstanbul’da arsa boyutları Mehmet ağabeyin arsaları kadar olmaz, 2.300 metrekairelik bir arsa. Üzerinde bina da varmış, altında otopark da varmış. Bu arsayı almadan önce sizin Genel Müdürlük binası için elverişli olmadığının bir çalışmasını yapmadınız mı? Yani niye böyle hızlı bir karar verdiniz? Düşündüğünüz bina tarzı, mimarisi -ne bileyim- yapısı, metrekaresi belli değil miydi? Arsayı aldıktan sonra mı fark ettiniz bu işi? Ben bu tarafını anlayamadım yani çok garip bir işlem yapılmış burada. Yani böyle bir çalışma yapmadınız mı başlangıçta? “Burayı alalım, nasıl olsa buraya bir bina dikeriz.” diye mi düşündünüz, sonra “Yetmez.” diye mi düşündünüz? Hangi gerekçeyle kurumun faaliyetlerine uygun olmadığına, buna karar verdiniz? O arada iki sene de kira ödenmiş tabii, inşaat başlamadığı için. Neye göre bu karar verildi?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Efendim, öncelikle, kira ile arsanın alınıp periyodu aynı değil. Kiraya mecburen geçiliyor, daha sonra... 2004’ten beri bizim bu bina arayışımız var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O arsayı gidip gördünüz.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Kiralar yüksek olduğu için o günkü yönetim alternatif arayışlar ve hazineye ait bir yer arıyor. Hazinesin de böyle bir satışı var, bunu kurum binası olarak... Kuruluşun birçok yeri var Boğaz’da yaptığı işten dolayı, Hasdal’da 500 dönümlük bir yerimiz var ama buradaki ana binanın deniz kıyısına yakın olması kurumun ana işleviyle doğru orantılı. Daha sonra, yatırım süreci yani bina ilave bir maliyet gerektirdiği için bugünkü taşındığımız bina alternatifi söz konusu oluyor, o yüzden iptal edilmiş efendim. Tabii, ben o gün yoktum ancak...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biliyorum olmadığınızı, evet. Ne biliyorsunuz diye soruyorum, hangi gerekçelerle bu bina...

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Ben de bunu sorguladım ve şunu söyleyebilirim sadece: 23,7 milyona alındı ama kamu zararı oluşmadı, ben aynı parayı şey üzerinden tekrar iade edebiliyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Arsa sizin artık.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Yine hazineye iade edebiliyorum, başka birisine de satamıyorum efendim.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Kaç metrekaire bir yer lazımdı size?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – 10 bin metrekairelik bir kullanım alanı lazımdı. Bu alan oluşuyordu. Ben, tabii, davet etmek de isterim şu anki yeni, mevcut binamıza çünkü Türk Boğaz da stratejik bir bölge. Böyle bir kampüs, bulanabilecek en doğru alan.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alana bir şey demiyoruz da niye vazgeçilmiş, onu söylüyoruz yani hangi gerekçeyle? Haklısınız yani biz niye vazgeçildiğini anlamaya çalışıyoruz.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Bu iki yıllık kira bedeli ortalıkta yoktu. Neredeyse iki yıllık kira bedeliyle...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu bina mevzuu hakikaten çok önemli. Bu kadar kısa süre içerisinde...

Eğer uygun görürseniz Sayın Başkanım, kısaca bir arz etmek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Önce, Galataport’un yapımı safhası nedeniyle ana bina boşaltılmış, kiraya taşınmış, bina arayışı devam etmiş, Üsküdar’da mevcut, konuşulan 23 milyona alınan arsa alınmış. Bu arada arsa üzerinde proje çalışmaları devam ederken şu anda alınan bina alternatif olarak ortaya çıktı. Açıkçası, hiç umudum yoktu yani bu hususta özellikle yönetimi ve Genel Müdürü tebrik ediyorum. Ağustos ayında biz bunu ilk duyduk, ağustostan bu yana kısa süre içerisinde böyle bir şeyi başarması hakikaten takdire şayan.

BAŞKAN – Teşekkür etme, tebrik et, tamam.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tebrik ediyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür etsin ya. Niye etmesin?

BAŞKAN – Ben teşekkür edeyim.

Değerli arkadaşlar, biz de yönetime teşekkür ediyoruz, tebrik ediyoruz. KİT Komisyonu adına bu teşekkürümü sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun cevaben.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Raporda yer alan diğer öneri ve tavsiyelere ilişkin cevaplar, Başkan ve üyelerimize arz ettiğimiz kitapçığın 57 ve 58’inci sayfalarında sunulmuştur. İsterseniz bunları okuyabilirim, önemli başlıklarını ama kitapçıkta vardır.

BAŞKAN – Yok.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Bir soru varsa cevaplayabilirim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kurumun 2016 yılına ait iki adet önerisi 2015 yılı önerileriyle birlikte işleme alınarak görüşmeleri tamamlanmıştır.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Var.

BAŞKAN – Emre Bey, şöyle mi alakalı?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Ama o Denizcilikte.

BAŞKAN – Denizcilikte bu, tamam. Başka, bununla alakalı mı?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Evet, bununla alakalı.

BAŞKAN – Tamam, buyurun Emre Bey.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, diğer öneri ve tavsiyelerde 6’ncı sırada yer alan bir öneri var. Ben ilk başta bu öneri düzenlemesinden dolayı Sayıştaya teşekkür ediyorum çünkü gerçekten ileri görüşlü bir şekilde yazılmış bir öneri.

Öneri şu: “Yaşanabilecek deniz kazalarına ve kıyı yangınlarına daha kısa sürede müdahale edilebilmesi için hassas, çevresel ve ekolojik özellikler ile tarihi ve kültürel özelliklere sahip Boğaz’ın kritik bölgelerinde ve köprü ayaklarının bulunduğu mahallerde römorkörlerin yanaşabileceği ve çevre ekipmanlarının konuşlanabileceği ilave yer tahsisi yapılması konusunda çaba ve girişimlerin bulunması.” Bu neden önemli? Çok kısa, birkaç gün önce, biliyorsunuz, Hekimbaşı Salih Efendi Yalısı’na bir gemi çarptı ve bu yalı da tam köprü ayağının altında. Yani burada Sayıştay öyle bir tespitle bulunmuş ki: “Burada bir kaza olabilir.” demiş, bu kazayı önlemek adına, römorkörlerin daha hızlı ve süratli yanaşabilmesi için o bölgeye bir yer tahsisi yapıp römorkör gönderilmesini tavsiye etmiş ve bu tavsiyeden çok kısa bir zaman sonra da orada bir kaza olmuş.

Şimdi, ben şunu söyleyeyim: Bu kazayla ilgili, yalının sahibinin avukatıyla görüştüm. Kendisinin söylediği şu konu var, bunu da belirtmem lazım: Yani Kıyı Emniyetine teşekkür ediyor, aile de Kıyı Emniyetine teşekkür etmiş çünkü oraya haberi olduğu anda römorkörler ilerlemişler ama mesafe biraz uzun olduğu için, römorkörlerin mesafesi biraz uzun olduğu için maalesef zamanında yetişememiş. Ancak şöyle bir durum var: Geminin kış tarafına galiba römorkör müdahalesi olmuş, geminin o tarafının da sahile vurması engellenmiş. Şimdi, burada şöyle bir durum var; bunun tekrardan gündeme alınmasını talep etmemin gerekçesi şu: Şimdi, burada bu kaza bir gündem oluşturuyor ve bu kazanın oluşturduğu gündem de bize başka şeylerin de tartışılması gerektiğini söylüyor.

AHMET TAN (Kütahya) – Kanal İstanbul gibi mi?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Kanal İstanbul gibi değil, İstanbul’da yaşayanların can ve mal güvenliğini ortaya koyabileceğimiz gündemi oluşturabilmemiz açısından önemli.

Şimdi, Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin yapıldığından bu zamana İstanbul büyümüş, İstanbul gelişmiş, oradaki nüfus artmış, gemi trafiği de artmış. Şimdi, böyle koşullarda bu tarz kazaların bizim tarafımızdan doğru bir şekilde ele alınması, uluslararası kamuoyunda da o bölgede yaşayan insanların can güvenliğinin sağlanabilmesinde Türkiye’nin belli tedbirler alabilmesinin önünü açması bakımından önemli olduğunu düşünüyorum çünkü biz “Ya, böyle bir kaza oldu. Tamam, bizim sorumluluğumuz yok, gemi çarptı.” dersek başka bir gemi başka bir yere yarın çarpar, başka bir gemi başka bir yere çarpar. Mesela basına düştü, önemli. Bu konuda da bir açıklama olması lazım. Gemide kılavuz kaptan var. Kılavuz kaptan uygulaması ihtiyari. Ama kılavuz kaptan diyor ki: “Ben kaptana 2 kez çapa atmasını söyledim ama kaptan çapa atmadı.” Şimdi, bu noktada geminin köprü başında... Herhâlde bir ses kayıt cihazının olması lazım gemilerde. E, sizin telsiz konuşmalarınız ile kılavuz kaptanla olan telsiz konuşmalarınızın arasında da bir kayıt cihazının olması lazım ve VTS kayıtları var diye biliyorum. Şimdi, şunu söylemek gerekiyor: Mesela kılavuz kaptan size bağlı, sizin personeliniz. Şimdi, kılavuz

kaptan diyor ki: “Ben 2 kez çapa atmasını söyledim, atmadı.” Şimdi, ben burada kıyı güvenliğinden şunu bekliyorum: “Evet -açıklama yapılsın- bizim kayıtlarımızda bellidir, kılavuz kaptan uyarmıştır, çapa atmasını söylemiştir ama gemi kaptanı çapa atmamıştır.” Biz burada, Mecliste şunu tartışalım o zaman: Ya, boğazlarda yüz binlerce insan yaşıyor ama Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nden ötürü, bizim bu serbest geçiş hakkından dolayı gemilere müdahalemiz yok ama bu halk bizim halkımız, bu insanlar bizim vatandaşlarımız, onların can güvenliği var, o zaman biz tedbir almak zorundayız. Kıyı Emniyeti desin ki o zaman: “Kaptan, kılavuz kaptanın dediğini yapmadı.” Yani bunu ben öğrenmek istiyorum. Onun da devamında, bu römorkörlerin -bir cevap vermişsiniz bu öneriye- bulunduğu yer itibarıyla o geminin dümeninin kitlendiğinin size haber olarak gelmesinden itibaren oraya ulaşma şansınız var mıydı? Oraya ulaşma şansınız yoktuysa o zaman Sayıştayın önerisi doğru. Sayıştay diyor ki: “Buraya bir yer tahsisı yapın, Boğaz’ın bu köprü ayaklarının bulunduğu yere.” Ben konunun hem boğazların güvenliği hem orada yaşayan insanların can güvenliği, mal güvenliği -olayda olduğu gibi, Hekimbaşı Salih Efendi Yalısı’nda olduğu gibi- ve tabii ki bu kazanın da aydınlatılabilmesi adına bu Sayıştay önerisinin gündeme alınmasını talep ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm...

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Sayın Başkanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri; öncelikle Sayın Vekilime teşekkür ediyorum. Hani teşekkürü çok yaptık...

BAŞKAN – Ya, mümkün olduğu kadar fazlaştıran teşekkürü, teşekkür cimrisi olmayalım.

Buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Şunun için: Kamu görevlisiyim ama mesleki olarak Sayın Vekilimin söylediği konu benim alanım. İşimizi çok iyi yaptık, mükemmel yaptık, o sizlerin takdiri.

Ben de yalı sahibiyle konuştum, kaza olduğunda o gemilerin olduğu alanda, denizdeydik, operasyonun yönetilmesi boyutuyla da tüm sürecin içindeydik. Şöyle bir bilgi paylaşmak istiyorum...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, “Denizdeydik.” derken siz olayın olacağını tahmin ettiğinizden dolayı mı denize açıldınız, yoksa o gün denk mi geldiniz denizdeyken? Nasıl oldu, tesadüfen mi?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Arz edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Türk Boğazlar Bölgesinde bizim Gemi Trafik Hizmetleri, trafiği planlar, yönetir ve tüm konuşmaları, görüntüleri kaydeder. Beş yıl sonra da bu kaydı alabilirsiniz, bunu telsiz konuşmaları nezdinde söylüyorum. Ayrıca, kaza yapan gemide VDR dediğimiz seyir kaydedici vardır yani uçaktaki karakutu. Niçin basın açıklama yapmadık onu arz etmek istiyorum: Bugün itibarıyla da onun çözülmesi yapıldı, onu da arz edeceğiz. Takdir ederseniz size de yazılı olarak sunabilirim burada.

Tabii, denizcilik, Uluslararası Deniz Hukuk Sözleşmesi’yle çerçevesi çizilmiş, sadece Montrö tek başına bir denizcilik değil burada. Özel düzenlemeleri var ama gemi kaptanının görev ve sorumlulukları var. Kılavuz kaptanın gemideki becerileri var, çünkü alanı iyi biliyor. Şunu arz edebilirim, basınla paylaşmadık: Bir, hava her şekliyle seyir emniyeti için uygun yani bu kaza oldu, işte hava sertti, rüzgârdı, akıntı vardı; her şey stabil havada. Gemi de uygun, uluslararası emniyet sertifikaları boyutuyla da uygun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bağladınız değil mi gemiyi?

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Tabii, arz edeceğim.

Gemide kılavuz kaptan var ihtiyari olmasına rağmen. Gemi Trafik Hizmetleri karadan her türlü hizmeti sunuyor, telsiz konuşmalarını herhâlde biliyorsunuz, o yüzden söylediniz. Peki, 2017 yılında makine arızasından bu oldu, öncelikle onu söyleyeyim. 5 numaralı sindeki kaverde çatlama oluyor, soğutma suyu çatlamış olan bölümden dışarı çıktığı için hararet oluyor ve makine çöküyor yani stop ediyor. Ondan sonraki süreçte, o VDR kayıtları yani bizim kendi kayıtlarımızın dışında da gemideki kayıtları bugün çözümledik, büyük ihtimal kılavuz kaptanın konuşmaları orada da olduğu için birbiriyle uyuşacaktır. 2017’de 63 adet makine arızası olmuş burada. Benim çalışma arkadaşlarım, bunların hepsi uzak yol kaptanıdır, mesleğinde deneyimli kişilerdir, lisans mezunu, denizcilik mezunlardır. Denizcilikten mezun olduğunuzda dokuz yıla yakın uzak yol kaptanı olamazsınız. Deneyim boyutuyla hiçbirinden şüphe etmeyelim, ben etmiyorum. Bu arıza oldu, peki römorkör ne zaman gitti? Toplam dört dakika içinde römorkör başındaydı. Ben yalı sahibiyle de konuştum. Orada konuşlu olduğu için değil zaten römorkörümüz oraya bir mil mesafedeydi, güneyden kuzeye çıkıyordu. Biz bunu masa başında planlasak kazadan sonraki durumu, ancak bu kadar olabilirdi diye paylaşmak istiyorum. Çok iyi yaptığımızdan söylemiyorum bunu ama her şey bizim lehimize. Kılavuz kaptan olması, VTS’in iletişim kurması, römorkörlerin oraya gitmesi, masa başında bir tatbikata eş değer bir tatbikat yapıldığını arz etmek isterim.

İlave bir şey daha paylaşayım Sayın Başkanım müsaadeniz olursa: O sırada Boğaz’dan içeri girmiş bir tanker vardı. Biz esas o tankeri durdurup Paşabahçe’de demirletip geri çevirdik. Oradaki esas becerinin de o olduğunu düşünüyorum, daha büyük bir felakete neden olmadığı için. 80 bin ton petrol vardı o tankerin içinde, bu kaza yapan kuru yükü efendim.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayıştayın görüşünü alalım, Veysel Bey.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, 2018 yılında gerçekleşmiş bir olay, biz 2018’e Temmuzdan itibaren, olayı baştan sona inşallah yeniden inceleyeceğiz, ne gerekiyorsa yapacağız.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim. Sayın Genel Müdür sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı on beş gün içinde, bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen vekilimiz var mı?

Emre Bey, buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, geneli üzerinde Sayıştay raporları içerisinde de yer alan birkaç konu var, bunları sorular olarak da değerlendirip yazılı olarak da cevap verilebilir ama bence burada milletvekillerimizin de duyacağı şekilde olursa daha uygun olur kanaatindeyim.

Sizin Anadolu Hisarı’nda eğitim ve sosyal tesisiniz var. Bu eğitim ve sosyal tesisinizle ilgili olarak yapılan denetimlerde ve çalışmalarda burada usulsüzlükler yapıldığı, belli zamanlarda bu tesisin gelirlerinin azaldığı belirlenmiş ve 2015 yılında burada bir tespit yapmışsınız. Tespitten sonra,

soruşturma başlattıktan sonra birden tesis kâr etmeye başlamış ve bununla ilgili siz de savcılıklara müracaat etmişsiniz. Galiba savcılıklar kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlar vermiş, itiraz etmişsiniz. Bununla ilgili aşama nedir, onu soruyorum.

Onun devamında, şimdi, sizin TÜBİTAK’a sattığınız 2 tane bot var, KEM 1 ve KEM 2 botları var. Şimdi, bunlarla ilgili olarak satın alınma yapılmış, 1 milyon avro civarında galiba bir para ödemesi yapılmış, ondan sonra bunlardan randıman alınamamış ve bunlar daha sonra TÜBİTAK’a devredilmiş, TÜBİTAK’a satılmış. Bunlarla ilgili durum nedir?

3 tane bot var, mesela Kılavuz 1, Kılavuz 2, Kılavuz 3 diye 3 tane bot almışsınız. Bu botlarla ilgili olarak paralar ödenmiş ve buradaki eksiklikler tespit edilmiş. Bu eksikliklerin tespitinden sonra da tahsiliyle ilgili bir süreç başlamış galiba tedarikçi firmadan. Bu tahsiliyle ilgili süreç nedir, bu paraları geri alabildiniz mi? Kuruma iadesini sağlayabildiniz mi?

Biraz da kendi bölgemle ilgili bir şey sorayım. Ben Tekirdağ Milletvekiliyim, şimdi, Marmara Ereğlisi Feneri’yle ilgili galiba bir tadilat projeniz var. O tadilat projesi ne aşamada? Bir de çok eski, ta Osmanlı zamanından gelen, eski adı Hora Feneri, şimdi Hoşköy Feneri. Çok eski bir fener, tarihî bir fener. Bununla da ilgili bir çalışma yapmayı, restorasyonla ilgili bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben de Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün çalışmalarının hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Şimdi, Emre Bey de bu konuya değindi, ben de kısaca değinmek istiyorum. Özellikle, şu, yalıya gemi çarpmasından sonra da gündeme geldi, basında da yer aldı, nitekim Sayıştay da bunu öngörmüş gerçekten çok da hoş bir öneri olmuş: Boğaz’ın kritik bölgelerinde ve köprü ayaklarının bulunduğu mahallerde römorkörlerin yanaşabileceği ve çevre ekipmanlarının konuşlandırılabilmesi ilave yer tahsisi yapılması konusunda çaba ve girişimlerin sürdürülmesi önerisi var. Şimdi, basında çıktığı için söylüyorum, böyle bir durum, tehlike var mı, bu gemi köprünün ayağına çarptı mesela, bu köprünün ayağına çarpmaması için herhangi bir koruma tedbiri yok mu köprünün ayaklarında? Hani İstanbul’u çok bilmediğim için soruyorum ben. Yani tabii yalıya çarpması da çok kötü bir şey ama Allah korusun köprünün ayağına çarpsa dünya felaketi olur, öyle bir şey. Yani köprünün ayaklarıyla ilgili herhangi bir tedbir belki Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün görevi olmayabilir ama böyle bir tedbir var mı? Basında da çıktı bu konu, şu yalı kazasından sonra.

Bir de yine önemli bir öneri olarak ben...

BAŞKAN – Veya Sayın Tor, “Sizin göreviniz değilse kimin görevi olabilir?”

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Evet yani Kıyı Emniyetinin görevi olmayabilir ama Kıyı Emniyeti bunları öngörebilir, Sayıştayımız nitekim öngörmüş, Kıyı Emniyeti de öngörebilir. Böyle bir tehlike var mıdır, ne gibi tedbir alınabilir?

Bizde ne oluyor? Bir deprem oluyor veya yangın oluyor, o bir hafta on gün içerisinde tartışıyoruz, ondan sonra unutuyoruz bu konuları. Şimdi, işte yalıya çarptı, tartışırız şöyle böyle, ondan sonra unutulur gider ta yeni bir kazaya kadar, Allah korusun.

Sayın Genel Müdürüm bir başka konu da yine önemli bir öneri bana göre: Kurtarılan değer ile tahsil edilen kurtarma ücretleri incelendiğinde yüzde 1,75 ile yüzde 17 arasında tahsilat yapıldığı görülmektedir, ortalamaysa yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir. Yani “Kurtarılan değer ile tahsil edilen kurtarma ücreti yüzde 4. Kurtarılan değer ile tahsil edilen kurtarma ücretlerinde 10 kata kadar fark olduğundan kurtarma ücretlerinin belirli bir orana bağlanarak tahsil edilmesi hususunun etüt edilmesi....” diyor. Gerçekten yani kurtarılan değer in yüzde 4’ünü ortalama ücret olarak alıyorsak fevkalade düşük bir ücret bu, bu yönde bir çalışmanız var mı?

Diğer bir konu da, tabii bu gene diğer kamu kurumlarının, KİT’lerin Sayıştayın raporlarında hep gündeme geliyor: Doğrudan temin yöntemi. Çok kullanılıyor, hatta bir başka konu, o da burada yer almış, teknik şartnamelerin hazırlanmasında da eksikler oluyor, daha sonra hep kurumlar aleyhine sonuçlar doğuruyor. Yani teknik şartname düzgün hazırlanmadığı için açılacak davalar da aleyhimize sonuçlanıyor. Doğrudan temin yöntemi esasında hep karşılaştığımız bir olay. Geçmişte KİT’lerin rapor görüşmelerinde de rastladık, esasında bunun şey hâline getirilmesi bence daha uygun yani. Tamamen ortadan kalkar, kullanılıyor bu, parçalanıyor kullanılıyor, şöyle oluyor kullanılıyor falan filan.

Ama özellikle, şu köprü ayakları ile ücret konusunda bilgi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Tor.

Emre Bey, buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Şimdi, ben bu Sayıştayın raporunu okudum, buradaki tespitlerden de bir tanesi aklıma geldi konuştuktan sonra. Belki çok önemli görülmeyebilir ama nitelikli bir personel, 16 tane balık adam istihdam etmişsiniz Kıyı Emniyetinde. Ama bunların yaptığı faaliyetlere baktığımızda 16 tane balık adam hiçbir faaliyet yapmamış. Yani Sayıştay raporunda da diyor ki işte gelir getirici faaliyetler, mesela işte römorkör hizmeti var, o var, kurtarma hizmeti var; 16 tane balık adam istihdam ediliyor ama hiçbir faaliyette bulunmamış. Eğer böyle bir durum varsa, bu adamlar nitelikli, uzman, her yerde bulunamayacak personel. Kurumda 16 kişi fazlaysa başka bir kuruma takviye yapılınsın, o kurumda hizmet versin, devletimiz milletimiz de bunlardan başka türlü faydalansın bu kurumda öyle boş duracaklarsa.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Emre Bey.

Zülfikar Bey, buyurun.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, özellikle Ege kıyılarında sismik hareketlerle belki yeni jeolojik yapılar oluştuğu söyleniyor sivil denizcilik hizmetleri içerisinde. Yani oralarda tekrar yeni yükseltiler, yeni kayalar; bir deniz taraması yapılıyor mu? Bu bahsettiğiniz şamandıralar kardinal şamandıraları herhâlde değil mi? Bütün kıyılarda yerleştirilen. Böyle bir çalışma tekrar bir yeniden deniz taraması yapılp ihtiyaç olan yerlerde tekrar kardinal yerleştiriyor musunuz?

Bir de Türk Radyo, herhâlde o Mayday çağrısına cevap veriyor değil mi? Buradaki müdahale silsileniz nedir acaba? Bir Mayday çağrısı verildiği zaman helikopterle... Böyle bir helikopteriniz yok anladığım kadarıyla, askeriyeden mi bu desteği alıyorsunuz? Geçenlerde de yine Muğla taraflarında bir gemi battığı haberi vardı ama takip etmedim, nasıl bir müdahale yaptınız onu merak ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın İnönü teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, soruları dinlediniz, cevaplamak üzere size söz veriyorum. Eğer yazılı cevap vermek istediğiniz sorular varsa onları da bilahare, on beş gün içerisinde tarafımıza iletirsiniz.

Buyurun.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Başkanım, yazılı cevap vereceğim ama bir iki konuyu en azından paylaşmış olayım.

Hoşköy Feneri ve Marmara Ereğlisi’ndeki fenerle ilgili Kültür Varlıkları Koruma Kurulundan projeleri onaylattık, ihaleye çıkıyoruz iki fenere de, öncelikle onu paylaşayım.

Tekirdağ’da bizim acil müdahale merkezimiz var. Çok çok önemli, dünyada eşi benzeri olmayan, daha yeni yaptık, işletmeyi yeni alıyoruz. Bilgi olarak paylaşmak istiyorum.

Fethiye’de bundan on beş gün önce bir kurtarma gemisi göndermiştik, orada konuşlansın diye, o bölgede boşluk var. 77 tane, 71’i öğrenci, 6’sı personel olmak üzere, kurtarma operasyonunu gerçekleştirdi bu tekne. Paylaşmak istiyorum özellikle çünkü gündemde yer almıyor. Oradaki 77 insanın kurtarılmasında direkt görev yaptılar.

Eğitim tesisi, KEM 1, bunları yazılı cevaplarım. KEM 1, KEM 2’nin verilmesi böyle geçmiş burada, ihtiyacı olmadığından ziyade, o günkü TÜBİTAK’ın araştırmalarında öncelik arz etmiş, ikisi de kamu kuruluşu olduğu için böyle bir devir yapılmış. Yoksa “Kurum böyle bir şey yaptı, kullanamıyor.” Ama bunlara cevap vereceğim.

Balık adamla ilgili, Sayın Vekilim, kurtarma operasyonunda balık adamlar geminin altına daldılar ama kurtarma yardım hizmetleri kapsamında o ücretleri de şarj ediyoruz ama toplamında kurtarma yardım hizmeti oluyor. Hâlbuki balık adam orada çalıştı ve çok da faal kullanıyoruz yani olmazsa olmaz bizim hizmetlerimiz arasında, bunu söyleyeyim.

Sayın Vekilim, bir de...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bu raporda öyle demiş çünkü...

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Onlar adına fatura kesilmediği için öyle oluyor.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Ha, öyle diyorsunuz yani, tamam.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Yani işin bir mütemmim cüzüdür o.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Anladım, tamamlayıcısı.

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRÜ HIZIRREİS DENİZ – Evet, doğrudur.

Gemi de orada, demirde, geminin gitmesi herkes alacağını aldıktan sonra olacaktır, mahkeme bittikten sonra ya da banka teminatı yatırıldıktan sonra.

Arz ediyorum.

Diğer sorulara yazılı cevap vereceğim, bunlara da yazılı cevap vereceğim, söylediklerime.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bilançosu ve 344 milyon 942 bin 556,98 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2016 yılı bilançosu ve 317 milyon 721 bin 644,42 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

12 . 4 . 2018

T: 4

O: 1

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Şimdi, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün üst Komisyon toplantısına geçiyoruz.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.03

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.07****BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)****BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)****SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)****KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)**

BAŞKAN – Evet, kıymetli üyelerimiz, 12 Nisan 2018 tarihli 4’üncü Birleşimimizin İkinci Oturumuna Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün görüşmeleriyle başlıyoruz.

2.- Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere Komisyonumuza katılan yetkililerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Sayın Başkanım, Komisyonun muhterem üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, Maliye Bakanlığının, Kalkınma Bakanlığının, Hazine Müsteşarlığının, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının değerli temsilcileri; kuruluşumuzun 2015 ve 2016 yıllarına ait hesap ve faaliyetlerinin Komisyonunuzda görüşülmesi münasebetiyle şahsım ve kuruluşumuz adına hepinize saygılar sunarım.

Toplantımızın hayırlı sonuçlar vermesini diliyorum.

Türkiye Denizcilik İşletmelerinin tarihi Osmanlı İmparatorluğu’ndaki deniz vasıtalarının modernleşmesi tarihiyle birlikte başlıyor. İlk kez 1827 yılında Sultan II. Mahmut döneminde İngiltere’den Buğu isimli, buharla çalışan, makineyle çalışan geminin İstanbul’a getirilmesiyle deniz vasıtalarının modernleşmesi faaliyetleri başlamış oluyor. Yani 1827 yılında yelkenliden makineliye geçiş süreci başlamış oldu. Bu gemi Osmanlı İmparatorluğu’nda İstanbul Boğazı’nda çalışmaya başladıktan sonra bu gemiye benzer gemilerin İstanbul’da üretilmesi için Tersane-i Amire diye bir yapının kurulması için İstanbul’da çalışmalara başlandı. Bugünkü Taşkızak ve Camialtı tersanelerinin bulunduğu bölgelerde Tersane-i Amire kuruluyor ve 1838 yılında Eser-i Hayr isimli ilk gemi, ilk makineli gemi denize indiriliyor. 1851 yılında, bu gemilerin işletmesini sağlamak için Şirket-i Hayriye şirketi kuruluyor. Bunun, Osmanlı İmparatorluğu’nda kurulmuş ilk anonim şirket statüsü de var.

Daha sonra 1900’lü yılların başında Balkan Savaşları ve Kurtuluş Savaşı döneminde Şirket-i Hayriye ve Fevaid-i Osmaniye -yani Osmanlı İdaresinin- ve bu şirketin İstanbul’da yaklaşık 90 parça gemisi oluyor. İstanbul’un kıyısı bulunan hemen hemen bütün ilçelerinde köprüden Eminönü’nden kalkışlı gemi seferleri yapılıyor yani İstanbul halkı bütün ilçeleriyle beraber gemi seferi hizmetlerine kavuşmuş oluyor 1900’lü yılların başında. 1910 yılında bu, millileştirmeye beraber Osmanlı Seyrisefain İdaresi ismini alıyor.

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra denizcilikle ilgili hizmetlerin tekrar yürütülebilmesi için değişik idareler kuruluyor. Bu idarelerden en önemlisi 1952 yılındaki Denizcilik Bankası Türk Anonim Şirketi'di. Denizcilik Bankası Türk Anonim Şirketinin içerisinde Denizcilik Bankası, Gemi Sanayi ve Türkiye Denizcilik İşletmeleri gibi önemli kuruluşlar yer almaktadır.

Daha sonra 1984 yılında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yeniden bu yapılandırılıyor. Bu sefer, bu saydığımız şirketler yeniden tek başına anonim şirket hâline getiriliyor. Tersaneler Gemi Sanayi Anonim Şirketine, banka Denizcilik Bankasına ve Türkiye Denizcilik İşletmeleri diğer hizmetleri yürütmek üzere hizmet sunan şirketler hâline geliyorlar.

1993 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlanan kurumun bu tarihten sonra özellikle liman işletmelerini işletme hakkı devir süreci yöntemiyle özelleştirilmesi başlıyor. İlk etapta Karadeniz Bölgesi'ndeki 5 tane liman özelleştiriliyor 1997 yılında. Limanların özelleştirme süreci devam ederken 1997 yılında o zaman Türkiye Denizcilik İşletmeleri bünyesinde bulunan Kıyı Emniyet ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Türkiye Deniz İşletmelerinden ayrılarak bağımsız, bugün Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü olarak bilinen kurum kuruluyor. 2005 yılında İstanbul'daki şehir içi taşımacılığı, Şehir Hatları İşletmesi dediğimiz önemli bir işletme Büyükşehir Belediyesine devrediliyor. 2006 yılında, bir yıl sonra da Çanakkale bölgesindeki taşımacılık hizmetleri Çanakkale İl Özel İdaresine devrediliyor. Türkiye Denizcilik İşletmelerinin en önemli hizmetlerinden birisi olan İstanbul Boğazı'ndaki kılavuzluk ve römorkör hizmetleri de 2010 yılında Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredildikten sonra çok küçük bir şirket hâline geliyor. Şu an itibarıyla işte, 170-180 personelle özelleşen limanları ve 2 tane limanı işleten bir kurum hâlindeyiz.

Son üç yılında kârlılığımız artarak devam etmektedir. 2015, 2016, 2017 yıllarında kâr eden bir kurumuz. Kârlı bir işletme olduğumuz için yatırım programında öngörülen yatırımlarımızı da gerçekleştiriyoruz.

Şimdi, tarihî süreç içerisinde değişmeyen tek olgu değişim diyorlar, denizcilik tarihinde işte, II. Mahmud Dönemi'nden itibaren bugüne kadar böyle bir değişim süreci, yeniden yapılanma, farklı kurumlar, yeni kurumlar hep gündeme gelmiş ama Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve Türkiye'nin dünyaca sayılı markası olan "çift çapa" dediğimiz marka tescil bir marka olarak yüz yetmiş yıldan beri Türkiye'nin denizcilik sektöründe uluslararası en tanınmış markası olarak devam ediyor. Bu markaya sahip şirket olarak bundan sonra da hizmetlerimizin aynı şekilde devam etmesini temenni ediyoruz.

Arz ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Kurumun 2015 ve 2016 yıllarına ait toplam 4 adet öneriyi aynı mahiyette olduğu için birlikte işleme olarak görüşmelerini tamamlayacağız.

Bu görüşmeler teknik olarak maksadı daha iyi ifade ettiği için 2016 yılı önerileri üzerinden yapılacaktır.

1 numaralı öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Özelleştirme programında bulunan TDİ'nin mülkiyetindeki limanların tamamına yakın kısmının işletme hakkının devri yoluyla özelleştirilmiş olması, ayrıca zaman içinde şehir hatları işletmeciliği ile tersanecilik hizmetlerinin belediyelere, kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinin ise Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredilmiş bulunması nedenleriyle işletmecilik yönünden şirketin görev ve faaliyet hacmi önemli ölçüde daralmış, gelir kaynakları azalmış, mali yapısı olumsuz bir seyir içine girmiştir. Ancak diğer yandan da TDİ'nin mülkiyetindeki liman sayısı, ÖYK kararlarıyla diğer bazı kamu kurumlarına ait limanların mülkiyetinin TDİ'ye devredilmek suretiyle

özeleştirme sürecine alınması gibi nedenlerle artmıştır. Stratejik kuruluşlar olan limanlar, işletme hakkının devri yoluyla özeleştirilse de mülkiyet kamuya ait bulunmaktadır. Hâlen kamuya ait 38 limandan 23'ünün mülkiyeti TDİ'ye ait olup bu limanlardaki faaliyetlerin takibi, gelir paylaşımı olan limanlarda hasılat kontrolü, buralarda yürütülecek projelere ve yatırımlara onay verilmesi ve takip edilmesi gibi çeşitli sorumluluklar bulunmaktadır. Diğer yandan, çeşitli nedenlerle sözleşmesi sona eren limanların, yeniden özeleştirinceye kadar geçecek sürede TDİ tarafından işletilmesi de söz konusu olabilmektedir.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak;

Şirketle ilgili geniş ölçekli bir durum analizi yapılarak geleceği hakkında stratejik hedef ve politikalar oluşturulması, buna göre stratejik planın hazırlanması,

Mevcut istihdam uygulamalarının bu yönüyle gözden geçirilmesi, organizasyon yapısındaki düzenlemelerin ve norm kadroların iş ve görev analizlerine dayandırılması; özellikle limanların ve taşınmazların takip ve kontrolünden sorumlu birimlerin personel ihtiyaçlarının buna göre belirlenerek giderilmesi,

TDİ'nin faaliyetine devamı hâlinde; stratejik kuruluşlar olan limanların işletme izinleri dışında faaliyetlerinin tek elden ve daha etkin bir şekilde denetlenmesi ve izlenmesi, tüm kamu limanlarında ve gerektiğinde özel limanlarda uygulama birliğinin sağlanması ve limancılık politikalarına ışık tutacak daha sağlıklı verilerin elde edilmesi açısından şirketin limancılık alanında bir çatı kuruluş şeklinde teşkilatlanması hususunun etüt edilmesi,

Mali yapıdaki olumsuz seyrin giderilmesine yönelik tedbirler alınması; TDİ aleyhine açılan davalardan kaynaklanması muhtemel mali yükümlülüklerle ilgili gelişmelere göre öncelikle ödenmemiş sermayenin ödenmesi başta olmak üzere mali yapının güçlendirilmesi ve şirketin istikrarlı gelir kaynaklarına kavuşturulması konusunun değerlendirilmesi hususlarında gerekli çalışma ve girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap vermek üzere buyurun.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FEVZİ TEZEL – Cevap veriyorum: Türkiye Denizcilik İşletmeleri; T.C. Ulaştırma Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerine devam ederken 10/8/1993 tarih ve 93/4693 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla özeleştirme kapsamına alınarak 28/5/1986 tarih ve 3291 sayılı Kanun gereği T.C. Başbakanlık Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığına, bilahare 24/11/1994 tarihinde kabul edilen 4046 sayılı Kanun gereği kurulan Özeleştirme İdaresi Başkanlığına bağlanmış ve adı Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ (TDİ) olarak değiştirilmiştir.

Kuruluşumuz mülkiyetinde bulunan ve 1997 yılından başlayarak mülkiyet hakkı saklı kalmak kaydıyla işletme hakkının devri yöntemiyle 13 adet liman (Tekirdağ, Hopa, Giresun, Ordu, Sinop, Rize, Antalya, Alanya, Marmaris, Çeşme, Kuşadası, Trabzon, Dikili) ile İstanbul Salıpazarı (Galataport) ve Kemerköy Limanı 4046 sayılı Kanun, işletme hakkı devir sözleşmeleri ve mevcut kanun, tüzük ve yönetmelikler kapsamında özeleştirilmiştir.

Özeleştirme öncesi kuruluşumuz tarafından işletilen limanlar süreli olarak (otuz ya da otuz altı yıllık) özeleştirilmiş olup işletme hakkı süresi sonunda kuruluşumuza iade edilecektir. Limanlarımızın kuruluşumuza iadeleri sonrası yeniden özeleştirme sürecinde (ihaleye çıkılmasından sözleşme imzalanıp limanın teslim edilmesine kadar geçecek süre içerisinde) kamu hizmetinin kesintiye uğratılmadan sürdürülmesini teminen yine kuruluşumuz tarafından işletilmeye devam edilecektir. Ayrıca liman işleticisi şirketlerin süre dolmadan da ekonomik nedenlerle limanları iade ettiği bilinmektedir.

İşletme hakkı devir sözleşmeleri hükümlerince işletici şirketler tarafından işletilen 13 limanın sözleşme süresince edimleri yerine getirip getirmediği, bu kapsamda kendilerine devredilen taşınmazların limancılık faaliyetine uygun kullanılıp kullanılmadığının takip ve denetimi (bakım, onarım, limanın genişletilmesi vb. çalışmalar) ile gelir payı ortaklığı bulunan limanların sözleşme hükümleri kapsamında mali denetimleri kuruluşumuzca yapılmaktadır.

Bu kapsamda, mülkiyeti ve işletmesi kuruluşumuza ait olmayan ancak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından mülkiyeti kuruluşumuza devredilerek özelleştirilen Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı, Bodrum Gökçebel Yat Limanı, İnebolu Limanı ve Kemerköy Limanı'nın özelleştirme süresince yapılan iş ve işlemlerinin takibi kuruluşumuzca yapılmakta olup özelleştirme sonrası otuz yıl süreli işletme hakkı devri sözleşmesi boyunca da işleticinin sözleşme kapsamındaki faaliyetlerinin kontrolü kuruluşumuzca yapılacaktır.

Kuruluşumuz tarafından şu an itibarıyla işletilmekte olan Tekirdağ ve Mersin SEKA Taşucu Limanlarının yanı sıra Sarayburnu, Çanakkale Kabatepe, Gökçeada Kuzu ve Gökçeada Uğurlu Limanları da Kuruluşumuz tarafından fiili olarak işletilmektedir.

Kuruluşumuz ayrıca, Güllük Limanı'nın yat limanına (marinaya) dönüştürülmesi projesi üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Ayrıca, kuruluşumuz mülkiyetinde ve tahsisinde bulunan taşınmazların kiraya verilmesi, sözleşme hükümlerine göre kira alacaklarının tahsili ve takibi, taraflar arasında oltaya çıkan hukuki ihtilafların hâlli sebebiyle de kuruluşumuzun devamlılığının zorunluluğu aşikârdır.

Kuruluşumuzun uzun yıllardan beri limancılık konusundaki edinimleri, bilgi, beceri ve deneyimleri düşünüldüğünde bu alanda hizmet veren başka bir kamu kurumunun olmadığı ve ihtiyaç hâlinde böyle bir kurumun oluşturulmasının uzun bir zaman alacağı dikkate alındığında kuruluşumuzun faaliyetlerine devam etmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

Kuruluşumuzun gelecek hedefleri doğrultusunda istihdam uygulamaları gözden geçirilmiş ve organizasyon yapısında gerekli düzenlemeler yapılarak özellikle limanların ve taşınmazların takip ve kontrolünden sorumlu birimlerin personel ihtiyaçları mevcut imkânlar ölçüsünde giderilmiştir.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ son üç yılda mali yapısını güçlendirmiş olup kârlılığını sürdürmektedir.

Kuruluşumuzun orta vadeli hedef ve politikaları doğrultusunda gelecek beş yılı içeren stratejik planın hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır.

T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 6/2/2017 tarih ve 765 sayılı yazısı eki, 3/2/2017 tarih ve 2017/3 sayılı ÖYK Kararı'yla şirketimizin yüzde 49 oranındaki hissesi Türkiye Varlık Fonu'na devredilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Emre Bey, söz talebiniz var, buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şimdi, şöyle bir durum var: Sayın Genel Müdür sunuş konuşmasında belirtti, “Şirketimiz yıllar itibarıyla kârlılığını artırıyor.” dedi. Benim buna katılmam mümkün değil. Şimdi, baktığımız zaman 2016 yılı işletme zararı 9 milyon lira. Yani evet, KİT gelir elde ediyormuş gibi görünüyor ama bu gelirin kaynağı faiz geliri, gayrimenkul kiralardan sağlanan

gelir. Ama işletmeden kaynaklı durum 9 milyon zarar. Şimdi, bu 9 milyon zarar da... Şimdi, bir de şu var: Kurumun gelirinin yüzde 97'si tek bir işletmeden sağlanıyor, Tekirdağ Limanı. Gelirlerinin yüzde 97'si tek bir yer, Tekirdağ Limanı ve Tekirdağ Limanı da iki ay önce satıldı özelleştirme kapsamında.

Şimdi, Sayıştayın tespitini şöyle değerlendirelim: Ben de Denizcilik İşletmelerinin devam etmesi gerektiğine inanıyorum tabii ki. Neticesinde bu özelleştirilen yerlerle ilgili denetimleri siz yapacaksınız, özelleştirilen birçok limanda Yönetim Kurulu üyeleri var. Bazı limanların özelleştirilmesi gelir paylaşımı yoluyla olmuş, size ödemeler yapılacak. Dolayısıyla bu kurumun devam etmesi zorunlu ama bir şekilde kendini faaliyetini devam ettireceği bir pozisyona evirmesi lazım. Bu şekilde olmaz, çok bariz gözüküyor. Yani gelirlerinin yüzde 97'sini sağlayan Tekirdağ Limanı'nyı satıp zaten hâlihazırda 9 milyon lira zarar eden bir işletmenin nasıl devam edeceğini öngörebiliyorsunuz?

Şimdi, bunun yanında bazı durumlar da var. Şimdi, bence bu konuda milletvekillerine de açıklama yapılması lazım. Şimdi, özelleştirmeler iki şekilde yapılmış: Ya gelir paylaşımı olmuş yani liman satılmış “Bu limanın işletilmesinden doğan şu kadar pay alacağım.” diyor veya “Ben limanı tamamen sattım, bütün kârı zararı sana aittir.” diyor. Şimdi, bu ikisi arasındaki farkın nedeni nedir? Neden bazı limanlarda böyle, neden bazı limanlarda böyle uygulama yapılmıştır?

Onun devamında, çok önemli bir konu, bunu sizin dile getirmeniz lazım Sayın Genel Müdürüm kendi kurumunuzu da korumak adına ve bu limanların denetimini de doğru sağlamak adına. Nedir o konu? Şimdi, bakın, özelleştirilen limanlarla ilgili sözleşmeye bir hüküm konuyor. Diyor ki bu hükümde: “Limanlara, Türkiye Denizcilik İşletmelerinden bir Yönetim Kurulu üyesi atanır.” Şimdi, sözleşmede aynen böyle diyor: “Bir Yönetim Kurulu üyesi Denizcilik İşletmelerinden atanır.” Şimdi, bu Denizcilik İşletmelerinden atanacak Yönetim Kurulu üyesinin yerine, Özelleştirme İdaresi diyor ki: “Hayır, ben bunu tanımıyorum, ben kendim atayacağım.” “Ben kendim atayacağım.” dediği noktada ne oluyor biliyor musunuz, o limanın işleyip işlemediğini kim denetliyor? Denizcilik İşletmelerinden değil, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından atanan Yönetim Kurulu üyesi denetliyor. Kim denetliyor? Denizcilikten anlayan değil, Kredi ve Yurtlar Kurumundan atanan bir Yönetim Kurulu üyesi denetliyor. Şimdi, o denetlemenin sonunda da -sadece buna bağlı değildir mutlaka ama- siz gelir paylaşımı yoluyla Türkiye Denizcilik İşletmelerine pay almanız gereken limandan... Liman işletiliyor mu işletilmiyor mu, gelir elde ediyor mu etmiyor mu Kredi ve Yurtlar Kurumu uzmanı biri tarafından bu liman denetleniyor. Kaç limanda bu var? 12 limanda bu varmış ve 12 limanın hiçbirine Özelleştirme İdaresi Türkiye Denizcilik İşletmelerinden birini atamamış. Şimdi, Denizcilik İşletmeleri devam etsin, etsin elbette, ben de onu düşünüyorum ama bu koşullarda nasıl edecek?

Şimdi, onun da devamında, bu atanan Yönetim Kurulu üyesi rapor yazmıyor, tespit yapmıyor. Bununla ilgili, mesela Trabzon Limanı'na -bunun açıklanması lazım- Özelleştirme İdaresi tarafından atanan Yönetim Kurulu üyesi neden üç senedir rapor yazmıyor Denizcilik İşletmelerine ve sizin bununla ilgili bir tespitiniz var mı?

Şimdi, bunların hepsinin ortak paydada buluşması ve yeni bir yol haritasının çizilmesi lazım. Neticede bu limanlar otuz yıllığına özelleştirildi, otuz yıl sonra gene size geri verilecek. Otuz yıl sonraki politikada özelleştirme tekrar yapılır ya da kurum işletir ama Denizcilik İşletmeleri varlığını sürdürecektir. Bu varlığını sürdürebilmesi için de sizin varlığını sürdürecektir tedbirler alınması lazım. Tekirdağ Limanı gelirlerinizin yüzde 97'si, bu liman şimdi satıldı, yarın için gelir elde edecek nasıl bir öngörünüz var?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Emre Bey, biz teşekkür ediyoruz.

Emre Bey, en sonunda cevap verse olur mu sorulara?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Olur.

BAŞKAN – Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Konuyu izleyelim efendim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan, rapor ekinde ek 13 listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FEVZİ TEZEL – Sayıştayın raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler titizlikle yerine getirilecektir.

Arz ederim Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurumun 2016 yılına ait iki adet önerisi 2015 yılı önerileriyle birlikte işleme alınarak görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli üyelerimiz, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Komisyonumuza, Başkanlığımıza bir adet intikal eden öneri vardır, Emre Bey'in önerisi, okutup işleme alıyorum.

Buyurun.

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan Türkiye Denizcilik İşletmeler AŞ'nin Sayıştay Başkanlığı 2016 yılı Denetim Raporu'nun 13'üncü, 27'nci ve 31'inci sayfalarında değinilen 1997 yılında özelleştirilmesi yapılmış ve işletici şirket Akport Tekirdağ Liman İşletmeleri AŞ'ye devredilmiş Tekirdağ Limanı'yla ilgili olarak belli tespitler yapılmıştır.

Bu tespitlerde işletici şirket olan Akport'un kendi talebi ve isteğiyle Tekirdağ Limanı'nın işletilmesini TDI'ye geri vermek istediği, bu isteğin kabul edildiği ve limanın işletilme hakkının TDI'ye geri verildiği belirlenmiştir. Ancak geri almadan sonra şirket TDI'ye karşı sebepsiz zenginleşme ve devir sonrası hizmet bedeli adı altında davalar açmıştır. Davaları kazanmış, dosyalar temyiz aşamasındadır. Sayıştayın tespitine göre bu davadaki miktarlar 100 milyon TL'yi bulabilir. Bu durum da şirketin finansmanını çok olumsuz etkileyebilir.

Şirketin devri kendisinin istemesi karşısında devir protokolüne konulacak tek bir maddeyle önlenebilecek bu durumun yapılmamış olması, kurumun çok ciddi bir ödeme riski altına girmesi ve davaların temyiz süreçlerinin de devam etmesinden dolayı Sayıştay Raporu'nun 13'üncü, 27'nci ve 31'inci sayfalarında belirtilen konunun Komisyon gündemine alınmasını arz ve teklif ederim.

12/4/2018

Emre Köprülü
Tekirdağ

Kemal Zeybek
Samsun

Zülfikar İnönü Tümer
Adana

Şerafettin Turpcu

Mustafa Tuncer

Haydar Akar

Zonguldak

Amasya

Kocaeli

BAŞKAN – Emre Bey, önerge sahibi olarak buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, bu öneriyi vermemizdeki amaç şu; öneride belirttiğimiz Sayıştay raporunun da sayfalarında yazan bir konu, ciddi, önemli bir konu: Şimdi, Tekirdağ Limanı'nın iki ay önce mi -değil mi Sayın Genel Müdürüm- üç ay önce mi ne, özelleştirmesi yapıldı...

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Ama teslim edilmedi.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – ve 347 milyon liraya ihale edildi yani yeniden satıldı. Şimdi, Tekirdağ Limanı gelir getirici bir liman. Bugün Denizcilik İşletmelerinin raporlara göre gelirlerinin yüzde 97'si Tekirdağ Limanı'ndan geliyor.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Limancılık gelirlerinin.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Doğrudur, limancılık gelirlerinin yüzde 97'si bu limandan geliyor.

Şimdi, burada söylemek istediğim konu şu: 97 yılında ilk özelleştirilen limanlardan biri Tekirdağ Limanı. 97 yılında burayı Akport isimli bir şirket alıyor. Akport, 2012 yılında Özelleştirme İdaresine bir yazı yazıyor, 2012'de. Diyor ki: “Ben bu limanı işletemiyorum, artık bu faaliyeti yapamıyorum, bu limanı benden geri alın.” Özelleştirme İdaresine “Bu limanı benden geri alın.” diyor. Özelleştirme İdaresi de gerekli incelemesini yapıyor -neye göre yapıyor onu bilmiyorum ama- gerekli incelemesini yaptıktan sonra limanın geri alınmasına karar veriyor ve Akport'tan bu limanı geri alıyor ve Denizcilik İşletmelerine iade ediyor. Denizcilik İşletmeleri ile Akport arasında bir devir protokolünün olmuş olması lazım, mutlaka bir devir protokolü gerekiyor. Akport işlettikten sonra “Ben size bunu geri vereyim, ben yapamıyorum, işletemiyorum.” diyor, Özelleştirme İdaresi ile Denizcilik İşletmeleri “Tamam.” deyip limanı geri alıyor ve aralarında bir devir protokolü var. Sonra, limanı ısrarla vermek isteyen Akport, Türkiye Denizcilik İşletmelerine bir dava açıyor; sebepsiz zenginleşme davası açıyor ve aynı zamanda da hizmet bedelinin teslimini istiyor.

Değerli milletvekilleri, davaları kazanıyor. Ne kadar kazanıyor? Bir davadan 1 milyon 344 bin lira kazanıyor, bir davadan da 59 milyon 242 bin lira kazanıyor ve bu kazandığı davaların üzerinden dört sene geçmiş, dosya temyiz aşamasında. Yargılama gideri, faizi, vekâlet ücreti, şusuyla, busuyla bu davalar 100 milyon liraya yakın davalar.

Şimdi, burada bu önergeyi vermekteki amacımız şu: Türkiye Denizcilik İşletmeleri, ısrarla “Ben işletemiyorum, geri vereyim.” dediği bir şirketten limanı geri alıyor. Ya, limanı geri alırken bir devir protokolü yapıyorsun. Bir devir protokolüne yazarsın, dersin ki en basitinden, en hukuk bilmez kişi tarafından: “Dava haklarımızdan feragat ederiz.” yazarsın, iş biter. Bu devri alıyorsunuz, hem adam işletemiyor, geri alıyor yani “Devlete karşı yükümlülüklerimi ben yerine getiremiyorum, alın.” diyor, “Tamam.” diyor, adamın istediğini yapıyoruz, bir de bugün adama 100 milyon ödeme tehlikemiz var. Ya, bunu neresinden yakalayabiliriz, neresinden tutabiliriz?

Şimdi, bu konunun gerçekten incelenmesi lazım, bu konunun izahı lazım. Devir sözleşmesine adamın talep hakkını ortadan kaldıracak bir madde konulmadı mı? Adam vermek istiyor, biz “Alalım.” diyoruz ama bir de adama borçlanıyoruz. Şimdi, bu konu gerçekten enteresan bir konu, önergeyi vermemizdeki amaç da bu konunun gündeme alınması, gündemde kalması ve en azından o dönemde -açıkça söyleyelim- o devir protokolüyle alakalı nasıl bir devir protokolü yapıldığını görmek içindir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun cevaben.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Sayın Başkanım, 1997 yılında ilk özelleştirilen 5 limandan bir tanesi Tekirdağ Liman İşletmesi. O zamanki işletme hakkı devir sözleşmelerinde Danıştaydan onay alma, inceleme şartı yoktu. O 97 tarihinde hazırlanan işletme hakkı devir sözleşmeleri hükümlerine göre devredildi bu liman. Liman devredildiğinde, şu anda yansıda görünen -bana göre sol tarafta, size göre sağ tarafta- sadece o parmak iskele dediğimiz iskele vardı, 1997 yılında devrettiğimizde sadece şu taraftaki tek parmak iskele mevcuttu. Daha sonra, burayı alan Akport şirketi diğer büyük alan olarak gözüken, “dolgu alanı” dediğimiz alanı yatırım yaparak doldurdu ama bu doldurmayla ilgili olarak Maliye Bakanlığından gerekli izinleri almadan bu işlemleri yaptığı için, planları ve projeleri onaylanmadığı için bu yaptığı yeni alanla ilgili olarak faaliyet izni alamadı. Liman işletmecilik faaliyet izni alamadığı için limanda işletmecilik yapamaz duruma geldi, problem buradan kaynaklandı. İşletmecilik faaliyetini sürdüremediği için Türkiye Denizcilik İşletmelerine, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına “Ben bu limana faaliyet izni alamadım, işletemiyorum, bunun iadesini istiyorum.” diye bir talepte bulundu. Bu talep üzerine o zamanki yönetim toplandı, bir protokol yaparak limanı tekrar geri alma işlemi yaptı. O tarihten itibaren bu limanı biz işletiyoruz.

Şimdi, bu dolgu alanıyla ilgili olarak Akport şirketi daha sonra “Buraya ben büyük bir yatırım yaptım. Bu yatırımı bedelini istiyorum.” diye bir dava açtı. Bu davanın sebebi bu. O zaman işletme hakkı devri sözleşmesinde hakem heyetine gidilme diye bir şart vardı. Normal mahkemelere değil de hakem heyetine gidildi; Türkiye Denizcilik İşletmeleri kendi hakemine, Akport kendi hakemine. Bir de onlar kendi aralarında başhakem olarak bir hakem seçti, bir hocamız başhakem olarak görev yaptı. Bu komisyon, hakem heyeti iki yıl inceleme yaptıktan sonra bir karar verdi. Bu kararda diyor ki: Burada bir sebepsiz zenginleşme var. Akport şirketi bu dolgu alanını yaptı ama faaliyet izni alamadığı için devretmek zorunda kaldı. Dolayısıyla bu dolgu alanının bedelini talep etti. Hakem heyetinden istenen talep 88 milyon TL’ydi, Akport’un talebi. Daha sonraki dava sürecinde burayla ilgili olarak bizim itirazlarımızın bir bölümünü dikkate aldı hakem heyeti, bu 88 milyonu 59 milyon 250 bin TL’ye -zannedersen, tam net hatırlamıyorum küsurat rakamını- hükmetti. Şimdi, hakem heyeti kararlarıyla ilgili olarak itiraz mercisi konusunda Yargıtayda tam bir karar verilmedi yani merci olarak bu temyiz sürecinin nasıl olacağı konusunda. Dolayısıyla hâlen temyiz süreci devam ediyor. Ama bu arada, bu talep ettikleri 59 milyon lira, aradan geçen sürenin faizi olarak rakam 95 milyon lira günümüz itibarıyla oldu. Bu paranın ödenmesiyle ilgili olarak sulh teklifi geldi Akport şirketinden. Sulh görüşmelerimize başladık. Sonuç itibarıyla şöyle bir protokol üzerine anlaşılacak üzere, tam neticelenmedi ama: Hiçbir faiz geliri almadan sadece hakem heyetinin vermiş olduğu dolgu alanının ana parasını ödemek şartıyla sulh teklifi geldi. Bu teklifi Türkiye Denizcilik İşletmeleri ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı olarak değerlendiriyoruz, henüz sonuçlandırmadık ama bu davanın konusu bu. Bu dolgu alanı yaklaşık 110 bin metre karelik bir alan, Tekirdağ’a büyük katkısı olmuş, Tekirdağ Limanı’na büyük katkısı olmuş. Neticede hakem heyeti de böyle bir karar verdi. Hakem heyeti kararlarına karşı itiraz yok, sadece

usul açısından temyiz edilebiliyor, ana kararlara karşı dava açma şeyi yok. Usul açısından Yargıtay inceleyecek. Artık sulh görüşmeleri ya da Yargıtay sonucuna göre devam edeceğiz. Yani dolgu alanının şeyi bu Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Orada devir sözleşmesine herhangi bir madde koymamışlar mı devir sözleşmesi yapılırken? Yani şirket bunu vermek istiyor, kurum da Özelleştirme İdaresi de geri alıyor, bir devir protokolü yapıyor. Bir devir protokolüne... Yani ısrarla şirket vermek istiyorsa “Tamam, bize vermek mi istiyorsun, işletemiyor musun, zarar mı ediyorsun; ver kardeşim. Bu bir ticarettir, basiretli olmak zorundaydın, izinlerini alsaydın. Riske girdin ama ticaret faaliyeti yapıyorsun, neticede bu risk gerçekleşti, zarar ettin...” Şimdi, biz burada devletin, milletin parasını korumamız lazım, şirketin değil. Yani orada devir protokolünde şirketin talep haklarını kısıtlayacak bir hüküm konulmuş olsaydı -ben kendim de avukatım- bugün böyle bir tehditle karşı karşıya kalmazdık. Neden konulmadığının cevabını istiyorum ben.

BAŞKAN – Tamam.

Özelleştirmeden bir arkadaşımız var mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI PROJE GRUP BAŞKANI HAMDİ BOYACI – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI PROJE GRUP BAŞKANI HAMDİ BOYACI – Gerek bu limanda gerekse diğer limanlarda, geri alımla alakalı sözleşmenin süresi sonunda ya da sözleşmenin süresi içinde bazen mücbir sebep hâlleri de oluşabilir. Geri alım aşamasında konulan hüküm şuna delalet eder: İşletmeci burayı alırken yaklaşık 100 milyon dolarlık bir bedel ödemişti kamuya. Sözleşmede ya da o protokolde adı geçen şey, bu bedelden yani otuz yıl için ödediği bedelden geri kalan yirmi yıl için herhangi bir iade yapılmayacağına dair bir hüküm vardı. İşletmeci bu hükümden dolayı Özelleştirme İdaresine zamanında ödediği yaklaşık 100 milyon dolarlık özelleştirme gelirinden herhangi bir iade talebinde bulunmadı, bulunsaydı da -sayın milletvekilimin dediği gibi- bu, iadeye konu olmayan bir unsur olduğu için iade edilemeyecekti. Ama buradaki ihtilafın sebebi, bir açıdan bakarsak, kamu kurumları arasındaki senkronizasyon sorununa da dikkat çekiyor yani bir tarafta TDİ, bir tarafta Millî Emlak, bir tarafta Ulaştırma Bakanlığı. Neticede burada bir limana yatırım yapılıyor. Yatırım yapılan alanın liman işletmecilik belgesi Ulaştırma Bakanlığı tarafından veriliyor, tahsis Maliye Bakanlığı tarafından onaylanıyor. Bu süreçte kamu kurumları arasındaki senkronizasyondan dolayı da bir mağduriyet oluştuğu iddiası, zaten bu sebepsiz zenginleşme iddiası oradan kaynaklanıyor. Diyor ki: “Ben buraya –az önce Sayın Genel Müdürem gösterdi- bir tane çizgi hâlindeki, iskele haricindeki o yandaki alana bir yatırım yaptım. Bu yatırımı ben otuz yıl kullanmak şartıyla yapmıştım, bana başa baş noktası, geri dönüş noktası böyleydi. Artık limanı sana devrettiğim için...” Normalde şöyle demek istemiştir diye tahmin ediyorum, yatırım bedeli. Yatırım bedeli diye tarif edemeyeceği için “İlk aldığım ile sana verdiğim arasındaki farktan dolayı sen bir sebepsiz zenginleşmeyle karşı karşıya kaldın, onun bedelini talep ediyorum.” diye bir talep. Biz birçok sözleşmede şunu yaşadık yani bugüne kadar özelleştirme sürecinde yaklaşık 6 bin dava gördük. Tamamında, siz ne yazarsanız yazın dava hakkı gerçekleşiyor. Bugünlerde yaşadığımız birçok olay var, dava sonucunda, neticede hâkim heyeti dediğimiz yine yargı usulü. Onların verdiği kararlar süreç tamamlanıyor. Ben burada devir protokolüne şöyle bir hüküm konsaydı ne olurdu?” şeyini açıkçası çok net değerlendiremiyorum. Şu açıdan: Koyduğumuz hüküm yerlerde o hükümlerin aleyhine yargı kararları olduğunu da gördük zaman içinde.

Dolayısıyla, bunun konulmuş olması ya da konulmamış olması bugünkü sonucu değiştirir bir durum değil. Ayrıyeten de hakkaniyet itibarıyla da durumu değerlendirmiştir hakem heyeti diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Anlaşıldı, teşekkür ederim.

Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2017 ve 2018 yılı raporlarında, burada bir idari işlemde hata olduğu kesin yani buraya dolgu yaparken Millî Emlaktan niçin izin almadılar?

BAŞKAN – “İdari işlem” demeyelim de şirket kendine düşen görevi eksik yapmış, idarenin bir suçu yok yani.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İdarenin bir suçu yok efendim.

BAŞKAN – “İdari bir işlem” demeyelim ona, şirketin kendi hatası diyelim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu o zaman niye takip edilmedi? Az önce bizim diğer önergelerimizden...

BAŞKAN – İzlenmesi...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, izliyoruz efendim.

BAŞKAN – İzlenmesi...

Kemal Bey, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayıştay şeyine göre “İdarenin suçu yoktur.” demesi doğru değildir. İdare burada denetimi yapmak zorundadır. İdareden izin almadan girişim yapılması, yatırım yapılması doğru değildir. Biliniyor ki buradaki Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketine izin alınmıştır mutlaka, onun haberi var. Bu kurumun haberi olduğuna göre bu kurum bilmiyor mu ki Millî Emlaktan veya bir başka kurumlardan izin alınarak buranın yapılacağını? Bilmesi gerekiyor. Bilmeden yaptırdıysa veya bilerek yaptırdıysa ikili arasında bir anlaşma varsa, dolaylı bir anlaşma varsa, göz yumma varsa burada şu andaki Denizcilik İşletmesinin hiç mi sorumluluğu yok? Bu sorumluluk mutlaka, ben danışıklı dövüslü bir işlemin yapıldığı kuşkusu içerisindeyim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bunun değerlendirilmesi gerek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Kemal Bey.

Değerli arkadaşlar, zaten Sayıştay bunu izliyormuş, 2018’ de izlemeye devam ediyor. Konu da zaten yargıya intikal etmiş, bunu gündeme almamız söz konusu değil, gündemden çıkarılmasını veya gündeme almamayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Gündeme almamayı mı oyladınız? Gündeme alınmasını oylamanız lazım.

BAŞKAN – Alınmamasını, gündeme almıyoruz yani.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, talebim var ya, talebimi oylamanız lazım.

BAŞKAN – Gündeme alınmamasını oylarınıza sunuyorum, gündeme almıyoruz. İç önerinin gündeme alınmamasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kemal Bey, daha sakin.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – ...göz yummuş, siz de bu göz yummanın oylamasını yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, Kemal Bey, öneriyi başından sonuna kadar dikkatlice dinledik, Emre Bey’i dikkatlice dinledik, Genel Müdürümüzü dikkatlice dinledik, Özelleştirmeden gelen arkadaşşı dikkatlice dinledik, Sayıştayımızı da dinledik; Sayıştayımız “Zaten bu konuyu izliyoruz.” dediler kendileri. Şimdi, hâlâ “Göz yumuyorsunuz.” dediğiniz zaman burada bize haksızlık yapıyorsunuz. Yani olay en şeffaf şekilde, en ayrıntısına kadar noktadan virgölüne kadar her şey konuşuldu, niye göz yumalım?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Oylamada usul...

BAŞKAN – Siz diyorsunuz ki, bakın ben daha detaya girmek istemiyorum, çok kıymetli vakitlerinizi almak istemiyorum ama siz diyorsunuz ki: “Efendim özel şirket orada bir şey yapmış, niye gidip durdurmadı?” Orasını almış zaten o şirket, içerisinde faaliyette bulunuyor, özelleştirmeden çıkmış, Denizcilik İşletmelerinden çıkmış kendine göre bir şeyler yapıyor. Yaptıktan sonra da ağlamaya başlıyor. İzin ararak yapsaydı. Yani ben bunlara girmek istemiyorum. Konu zaten yargıya intikal etmiş. Biz kimsenin parasının çöpe gitmesini istemiyoruz. Adalet en güzel şekilde karar versin, biz de ona saygı duyalım.

Evet, teşekkür ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz öneriyi gündeme almamayı, alınmamasını tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım ben de kabul etmiyorum, bunu anlayamadım ki ben.

BAŞKAN – Abdullah Bey dinleseydiniz o zaman, bir saatten beri...

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Dinliyorum da şimdi biz özel sektörün harcadığı paranın niye...

BAŞKAN – Söz talep edin lütfen Abdullah Bey.

Buyurun.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Şimdi, anladığım kadarıyla, özel sektör “Ben bu işletmeyi yapamıyorum.” demiş kamuya geri iade etmiş. Yaptığı yatırımı kamu niye ödesin?

BAŞKAN – Tamam seninle aynı şeyi söylüyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

Evet, değerli arkadaşlar, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vereceğim. Sayın Genel Müdür, sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı on beş gün içinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Evet, geneli üzerinde söz talep eden?

Kemal Bey, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, Değerli Genel Müdürüm ve yönetim kurulundaki arkadaşlar, yani Türkiye Denizcilik İşletmelerinin değerli üyeleri burada. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki her kurumda çalışan bürokrat, çalışan insan kendi alanında, kendi zekâsında, kendi verimliliğinde hizmet vermeye çalışır yani doğru yaptım diye düşünür ama bazen de şöyle olabilir: Yapılan işlemlerde karşı taraftaki insanlarla bir ihale yapılırken veyahut ihalede kolanması gereken

kurum veya gerçek, tüzel kişilik varsa bazen bilerek maddeler de konabilir. Bu konmuş mudur, konmamış mıdır bilmiyorum? Sayın Emre Bey bunu anlatmaya çalıştı burada. Neden böyle bir maddenin konmadığı, konduysa neden bu maddeye uyulmadığı gibi bir serzenişte bulundu.

Biz, Türkiye’de tüm limanların denetim ve gözetimi, yaptırımı ve bu kontrolü, işletilmesi, özel sektör olsun resmi kurumlar olsun Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketine ait. Yani denizcilik işletmesinin tamamen tüm özel sektörün de yapmış olduğu işlemlerden haberi olmak zorundadır.

Şimdi Samsun’da liman özelleştirildi. Şimdi, Samsun’da özelleştirilen bu limanda buradaki firma burada daha iyi hizmet verebilmek için almış olduğu özelleştirmeye ödemiş olduğu miktar kadar, en az ona yakın bir yatırım yaptı orada. Yatırım yapmasa zaten zarar edecekti. Ben biliyorum, yakinen takip ediyorum. Biz ticaretle de uğraşıyoruz, o bölgenin durumunu çok iyi biliyoruz. Ve geldi, öyle bir yatırım yaptı ki Samsun’un o depolarıyla, o lojistik alanlarıyla...

BAŞKAN – Özel sektör mü yaptı bunu?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Özel sektör yaptı, çok güzel yatırım yaptı burada.

BAŞKAN – İzinsiz mi yapmış?

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Yok, izinli yaptı, hepsi izinli. Hatta kendi enerjisini kendi üretebilen duruma geldi, o yatırımı da yaptı orada. Buna da Denizcilik İşletmeleri izin verdi değil mi Sayın Genel Müdürüm? Yani bu çok güzel ama şimdi bunlar düşünülürken, bunlar yapılırken bu tür firmalara da yaptırımcı olarak maddeler konması gerekiyor ihalelerde. Örneğin, Türkiye’nin Giresun’daki limanında veya Ordu limanında, şimdi bir işletmeye doğru dürüst yatırım yapmadan daha ileriki dönemlerde kârlı hâline getirme şansı var mıdır? Yoktur. Yatırım yapmıyorsan, aldın... O zaman şöyle bir şey: Yatırım yapmıyorsan...

BAŞKAN – İhalede öyle bir şartname var mı Kemal Bey? Çünkü ihaleye çıkarken...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Var tabii, var, ihalelerde var.

BAŞKAN – Şöyle: “Siz buraya yatırım yapın, öyle kâra geçersiniz.” Yoksa mevcut durumuyla alakalı mı ihaleye giriyorlar? Bilmediğim için soruyorum yani.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Yok, yok, öyle yok. Şimdi, Sayın Başkanım, ihaleler yapılırken oranın tüm bakım, onarımı ve yeni yatırımların tamamen yeni firmaya ait olduğunun şart olduğunu biliyorum, o şartlarda veriliyor çünkü veya özel sektör de o şekilde “Yatırımı yapıyorum işletmenin...” Şimdi, bunu yapan insanlar tüm fizibiletisini yapıp buna göre öngörü sağlıyor. Bu öngörüsü olmayan insanın tacirliği, tüccarlığı nerede o zaman? Burada o zaman yanlış bir şey var. Ben bu hâlihazırdaki durumla kâr edebilirim alacağım burayı, işleteceğim. Daha sonra da işletemezsem ben burayı devredeceğim.

Örneğin, şimdi, Tekirdağ Limanı’nda da buranın yapımı yapılırken bir fizibilite yapıp Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketine buranın maliyeti, bedelleri bildirilmiş midir? Mutlaka bildirilmesinin gerektiğini düşünüyorum çünkü bildirmeden yapmamıştır bu şirket bu işi. Öyle değil mi Sayın Genel Müdürüm? Yani bildirmeden yapmamıştır bunu, bildirerek yapmıştır çünkü bir yeri teslim ederken kendisinin o yatırımdan, yapmış olduğu müteahhitlik hizmetinden alması gereken miktarı da gözeterek yapmıştır bu işi. Ben öyle düşünüyorum. Bunların bir açıklığa kavuşması gerekir. Sayın Genel Müdürüm buna cevap verirse...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Kemal Bey.

Emre Bey, buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Konuya sadece çok kısa olarak değineceğim, geneli üzerinde birkaç soru soracağım. Söylemek istediğim konu şu: Gerçekten bir ticaret yapacaksanız ticaretin riskleri vardır. Kazandığınız zaman “Oh ne âlâ!” kaybettiğiniz zaman “Hadi, benim zararımı karşılayın.” diyorsanız bunun adı ticaret falan değildir. Bunun risklerini öngörmüş olmanız lazım. “Basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü” denir ticaret hukukunda ve hukukta. “Basiretli” demek de ileri görüşlü olmak demektir. Şimdi, tabii, basiret kavramı burada hem şirket için geçerlidir yani liman işletmesini özelleştirme kapsamına alan şirket için de geçerlidir, sözleşmede devir protokolü imzalanırken devir protokolünde gelecekte hukuki anlamda sıkıntıya düşeceğini öngörecektir olan Türkiye Denizcilik İşletmeleri için de geçerlidir. Şimdi, burada biz eğer ki Türkiye Denizcilik İşletmeleriyle ilgili olarak... Ya, tamam, bak, siz burada bir devir protokolü yapmışsınız. Bu devir protokolünde, bak, ne var, ne yok; bu madde konulmuş mu, konulmamış mı, bunları tespit etmezsek gelecekte de benzer durumlarla karşılaşma ihtimalimiz fazladır. Çünkü bugün sadece... Tekirdağ Limanı da özelleştirildi, Mersin Taşucu da size devredilmişti galiba. Onun da yakında özelleştirilmesi yapılacak. Bu limanlar daha sonra Denizcilik İşletmelerine geri dönecek veyahut da aradaki çalışmalarla ilgili olarak Türkiye Denizcilik İşletmeleri belki bazısından bunu geri alacak, belki bazısı gene Akport’ta olduğu gibi geri vermek isteyecek.

Yani bunlara dikkat etmek gerekir. Ben burada kimseye herhangi bir şekilde “O yapmıştır, bu yapmıştır, şu etmiştir.” demiyorum. Söylemek istediğim nokta, hepimiz kamu adına görev yapıyoruz. Bizler milletvekiliyiz. Bugün KİT Komisyonu olarak bir denetim görevini yapıyoruz ve hâliyle, burada Türkiye Denizcilik İşletmeleri olabilir, başka bir KİT olabilir; o KİT’in genel müdürü de sayın değerli bürokratları da geliyorlar, devlet adına, millet adına bir işlem yapıyorlar. Diğer kurumlardan gelen bürokratlarımız bu denetim faaliyetine yardımcı oluyorlar. Dolayısıyla bu denetim faaliyetinin gereği olarak 2012’de yapılan devir protokolüne konulmayan bir maddeden ötürü bugün 100 milyon lira ödemek zorunda kalıyorsak bu KİT Komisyonunun bence gündemi olmalıydı. Yani KİT Komisyonunun tamamen varlık nedeni bu zaten.

BAŞKAN – Ya, zaten izleniyor Emre Bey, zaten izliyoruz Sayıştay olarak. Gündemimizde zaten yani.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Tamam Başkanım, teşekkür ediyorum, sağ olun. Yani bu noktaya dikkat çekmek istedim tekrardan.

Söylemek istediğim husus şu, soru olarak soracağım: Burada Tekirdağ Limanı satıldıktan sonra da onu ilk bölümde sorup cevabını alamamıştım. Tekirdağ Limanı satıldıktan sonra gelir getirici yeni faaliyetleriniz var mı ki işletme gelirlerini artıya dönüştürelim? Çünkü bugün 2016 yılında 9 milyon işletme zararı var. Kira gelirleri ve faiz geliri olmasa kurum zararda.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCI – O işletmecilik zararında da bir hata olduğunu tahmin ediyorum, Şöyle: Biz işletmecilik faaliyetlerinden kâr ediyoruz, yalnız oradaki...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sayıştay Raporu’nda 9 milyon zarardasınız.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCI - Hayır, oradaki, Sayıştay Raporu’ndaki şey, geçmiş yıllara ait zararlar o. O da bizden değil, kapanan Gemi Sanayisinden Türkiye Denizcilik İşletmelerinin devraldığı...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, notlarınızı alıyorsunuz, cevap vereceksiniz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Yani Tekirdağ Limanı da satıldıktan sonra tekrar Türkiye Denizcilik İşletmeleri olarak ne gibi gelir getirici faaliyetlerle iştigal etmeyi düşünüyorsunuz, bu birincisi.

Ondan sonra, şunu merak ediyorum: Gerçekten Türkiye’nin üç tarafı denizlerle çevrili, kendimize ait bir iç denizimiz var. Bu denizle ilgili olarak, denizlerde yolcu taşımacılığına neden rağbet etmiyoruz? Mesela şehirler arasında yolcu taşımacılığı olabilir, bunun daha işler bir hâle getirilmesiyle ilgili şirketin herhangi bir çalışması var mıdır?

Az önce söylemiştim, özelleştirmede iki metot uygulanmış, bir gelir paylaşımı metodu uygulanmış bir de tamamen satılmış. Hangi limanların özelleştirilmesinde gelir paylaşımı metodu uygulanmıştır? Burada gelir paylaşımıyla ilgili olarak oranlar nedir ve Türkiye Denizcilik İşletmelerine bu limanlardan ne kadarlık bir gelir gelmiştir? İçlerinde zarar ettiğini söyleyen, gösteren liman var mıdır?

Bu limanların atanan yönetim kurulu üyeleriyle ilgili yönetim kurulu üyelerinin raporlar vermesi, neticede bu şirketlerin, -özelleştirme kapsamında alan şirketlerin- bu limanların stratejik önemi de dolayısıyla bu limanların işler ve faaliyette bulunuyor olması lazım- o yönetim kurulu üyelerinin sizden olmaması, yönetim kurulu üyelerinin Türkiye Denizcilik İşletmelerinden atanmaması, Özelleştirme İdaresi tarafından... Şimdi de söyleyeyim, kurumlarını söyleyeyim, not da almıştım şuraya. Sayın Başkanım, hemen, 8’i Özelleştirme İdaresinden, 1’i Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından, 1’i Kredi Yurtlar Kurumundan, 2’si de Maliye Bakanlığından atanan limanlarındaki yönetim kurulu üyelerinin sizin kurumunuzla irtibatı nasıldır? Belki bu biraz yoruma girecek, sizden yorum isteyeceğim, Türkiye Denizcilik İşletmelerinden ,denizcilik faaliyetini bilen, bu konuda uzman kişilerin limana yönetim kurulu üyesi atanmasını mı isterseniz bir genel müdür olarak, yoksa Özelleştirme İdaresi tarafından denizcilik faaliyetiyle iştigal etmeyen kişilerin atanması mı sizin şirketinizin çalışmasına fayda sağlar?

Onun devamında da fakülte mezunu olmayanların -devlet memurluğunda da böyledir- müdür ya da daire başkanı yapılmasının kurumunuzdaki gerekçesi nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Emre Bey, teşekkür ediyorum.

Şimdi Emre Bey şöyle: Biz KİT Komisyonu üyeleri olarak, hakikaten başından beri, ilk toplantımızdan itibaren 35 arkadaşımızı komisyon üyesi olarak görüyoruz yani burada iktidar muhalefet yok. Herhangi bir bulgu geldiği zaman önümüze, bir öneri geldiği zaman, öneride sizin hassasiyetiniz kadar, 35 üyemizle aynı hassasiyeti gösteriyoruz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Ondan hiç şüphemiz yok, hissediyoruz.

BAŞKAN – Eğer ki Sayıştay bu öneriyi, sizin önerinizi gündemine almamış olsaydı, izlememiş olsaydı gerekeni biz de yapardık. Aynı hassasiyeti, sizin hassasiyetinizin aynısını 35 arkadaşımızın birden taşıdığını ifade etmek istiyorum. KİT Komisyonu hiçbir şeye göz yummaz, siz yeter ki böyle güzel çalışın, getirin önümüze, biz gerekeni yaparız, ki geçen hafta gittik yerinde TİGEM’i inceleyerek de bunu bir kez daha üyeler olarak gösterdik. İnşallah önümüzdeki süreçte sizleri de bekleriz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sağ olun, teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Nasıl çalıştığınızı birlikte inşallah bütün kamuoyuna gösterelim diyorum, teşekkür ediyorum.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – İnşallah.

BAŞKAN - Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkan.

Önce Sayın Başkan, burada yüz yüze görüşme yapıyoruz, kurumun yönetim kurulu geliyor -bugün tamamı burada 1 kişi hariç- arkadaşlarımız Sayıştay raporları üzerinden değerlendirme yapıyorlar. Bu soruları sorarken veya değerlendirme yaparken genel müdür veya ilgili bakanlıkların bürokratlarına sorular sorulduğunda “Daha sonra yazılı verirsiniz.” gibi söylenmesi doğru değil. Bu görüşmeler, interaktif değil, karşılıklı yüz yüze yapacağımız görüşmeler olacak. Amaç burada bu, biz burada soru sorup da sonra yazılı bize cevaplırsınız dersiniz...

BAŞKAN - Haydar Bey, sözünüzü bölmek istemiyorum ama şöyle: Biz sorulara yazılı cevap verirsiniz derken hazırlıklı olmadığınız sorular gelirse bizim sorular boşa kalmasın, unutulmasın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, onu söyleyecektim.

BAŞKAN – Komisyonumuzun bu soruları takip ettiğini ifade etmek için bunu söylüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bitirtmedin cümlemi, bir bitireyim, öyle söyleyecektim ben de. Buraya gelen genel müdürlerimiz soruları eğer konuya vâkıf değilse... Ki en az 30, 40 personeliyle geliyorlar, eğer 30, 40 personeli içerisinde o soruyu cevaplayacak, kurumla ilgili, o anda cevap verecek bir ilgili arkadaş yoksa gelmesine gerek yok, sadece yönetim kurulu gelsin, diğer arkadaşlara ihtiyaç yok hem kamu böylece iş gücünden tasarruf etmiş olur, boşuna iş gücü geçirmemiş olur burada, bir.

İkincisi, tabii ki zaman zaman, çok detaylı bir şey olduğu zaman, birkaç saat sürecek bir şey olduğu zaman veya ne bileyim, zamanımızı çok alacak bir şey olduğunda mutabakatla genel müdüre “Siz bunu yazılı verirsiniz biz de zamandan tasarruf etmiş oluruz.” deriz, buradaki görüşmelerin temel amacı bu. Bürokrat arkadaşlarımız da bunlar için geliyor, genel müdüre, yönetim kurulundaki arkadaşlara servis yapmak için geliyorlar buraya. Yani ilgili mali işlerden sorumlu var, bilişimden sorumlu var, var da var. Şimdi, bunu bir düzeltelim.

Üçüncüsü, şimdi bu kurumlar, özelleştirme kapsamına alındıktan sonra, biz burada havanda su dövüyoruz, içleri boşaltılıyor, kurumların ne yapacağı, nasıl hareket edeceği bir muamma hâline dönüşüyor. Bazen yönetim kurullarını ve genel müdürü suçluyoruz ama arkada Özelleştirme var. Attıkları her adımda, aldıkları personelde, sattıkları civatada Özelleştirmeden izin alıyorlar. Alırken de geri alırken de Özelleştirmeden izin alıyorlar, satarken de özelleştirmeden izin alıyorlar, boşuna suçluyoruz aslında “Şöyle yaptınız.” diye, bütün suç Özelleştirmede. Her kurulda söylüyorum, bu Özelleştirme kapatılmalı, bırakın kurum kendisi satsın satacaksa, daha güzel şartlarda satar. Çünkü Özelleştirme, sanki tüm dünyadaki işlerde uzmanlaşmış, kömürde uzmanlaşmış, petrolde uzmanlaşmış, gemicilikte uzmanlaşmış, her şeyde uzmanlaşmış, oturmuşlar oraya, oturdukları yerden kurumların içini boşaltıyorlar, yatırım yapmalarına izin vermiyorlar, atanmış yetkili kişilerin de işlem yapmasına izin vermiyorlar, doğru işler yapmasına izin vermiyorlar. Ha, yapabilir mi? Bakın Sayıştay, Kit Kanunu’nun 7, 8’inci maddesinde yönetim kurulu üyelerinin vasıflarını, kriterlerini ve iş tanımlarını koymuş. Ben bu arkadaşların, yönetim kurulundaki arkadaşların -birçoğu başka kurumlarda da görevli- bu kuruma gidip de bir saat oturduğunu düşünmüyorum. Eğer oturmuş olsaydılar o satışı da geri almazlardı, o satışı da öyle yapmazlardı.

Şimdi bakıyorum, Kit Kanununu diyor ki: “İdari veya mesleki vasıfları haiz olması gerekiyor.” “İdari” deyince geniş bir kapsam, herkes idari vasfa sahip. Tamam, kabul ediyorum, Ayşe Hanım, Maliye Bakanlığından, ne zaman Maliye Bakanıyla ilgili bir kanun gelse Mecliste, gece yarısına kadar bizimle beraber Mecliste. Ben Ayşe Hanım’ın, bu kuruma yönetim kurulu toplantısı dışında gittiğini düşünmüyorum veya gitmiştir de kararları Maliye Bakanlığındayken makamında imzalandığından yüzde yüz eminim, doğru söylemiyorsam düzeltsin beni.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY - Bakanlıkta imzalamıyorum, toplantı yapıyoruz efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Güzel, teşekkür ediyorum.

Şimdi, biz tam zamanlı yönetim kurulu üyeleri atamalıyız oraya atarken. 2'sini Maliye Bakanlığı atıyor, işte 1'ini Gümrük Bakanlığı -Gümrük mü atıyor diğerini?- 1'inde idari ve mesleki vasıf aranmıyor, 1'ine bakıyorum Osmanlı tarihçisi, yönetim kurulu üyesi. Tamam, 1'ini kabul ediyoruz, 2'si Maliye Bakanlığından; Gelir İdaresinde hanımefendi, arkadaş Maliye Bakanlığında. Yani böyle bir şirketten verim beklemek, yönetim kurulunun konularına vâkıf olmadığı bir şirketten verim beklemek, her şeyi genel müdüre bırakmak doğru değil. Ben özel sektörde çalıştım, bir yatırım kararı alındığında saatlerce toplanırdı yönetim kurulu, hissedarların payları düşünülürdü, oradaki yatırımın miktarı düşünülürdü, şirkete nasıl etkisi olacağı düşünülürdü, gelecekte ne kazançlar sağlayacağı düşünülürdü. E, böyle bir yönetim kurulunun olmadığı şirketin başarılı olması söz konusu değil. Detayına girmeyeceğim, yok şu kadar gelir getirmiş, yok bu kadar getirmiş, şu kadar personel izin kullanmış, kullanmamış ama kurum başarısız. Bu genel müdüre bağlı bir başarısızlık değil, ben söyleyeyim size. Bizim yönetim tarzımıza, atama tarzlarımıza, kanunlarımıza uygun davranmadığımız için bu kurumlar böyle zafiyet içine düşüyorlar, sistemden kaynaklanan bir yönetilmezlik var baktığınız zaman. Bütün kurumları da gördük burada, bütün kurumlarda buna şahit oluyoruz. Bir gelenek çıkmış, Özelleştirme İdaresine devir, bitti, kurum bitti. Şeker fabrikalarını bitirdiler, çimento fabrikalarını bitirdiler, hepsi bitti, bir tane yatırım yapılmıyor. Hazine haraç mezat hâle getirildikten sonra da satılıyor. Onun için de bu kurumdan başarı beklemek mümkün değil. Ben kurumun, bu kurumun özellikle bu kadar limanı devrettikten sonra, sattıktan sonra bir denetim görevi olduğunu... Onu da eline geçirmiş Özelleştirme İdaresi, ne kadar bürokrat varsa limanlara atamışlar, hayatında gemiye binmemiş adamı, hayatında deniz görmemiş adamı yönetim kurulu üyesi olarak atamış, Emre Bey de diyor ki: “Denetim yapsın.” Yapamaz kardeşim, yok böyle bir düzen. O zaman bu kurum tekrar reorganize edilmeli, bu kurum reorganize edilmeli. Aslında diğer bir iki liman da devredildikten sonra bu kurumun işletmecilik... İşte Türkiye Denizcilik İşletmelerinin işletmesi kalkıyor, işletmesi yok, sadece denetim görevi yapan, bunu düzenleyen bir kurum hâline getirilmesi gerekiyor, o zaman da bir yönetim kuruluna...

ERTUĞRUL SOYSAL (Yozgat) – Tersine döndürelim, işler hâle getirelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, getiremezsin, bu Özelleştirme İdaresi tepesinde olduğu sürece getiremezsin burayı, burayı daha da kötüleştirecek. Bakın, ben düşünmüyorum ama iki sene sonra burada bulunduğumuz zaman -buluşursak- daha da kötüye gidecek, o zaman işletmesini kaldıracaksınız, bunu bir kurum olmaktan çıkartacaksınız, sadece bu işlerle ilgili bir daire başkanlığı kuracaksınız, satılan limanları denetleyecek, kardeşim yapacağı iş bu, iş kalmamış. Zaten arkadaşlar da gidemiyorlar, uğrayamıyorlar, burada faaliyetlerine katılamıyorlar, yönetim kararlarına sadece imza dışında katılamıyorlar gördüğümüz kadarıyla. Bu devleti yeniden yapılandırmak lazım arkadaşlar. Bürokratları yönetim kurullarına atayarak bu devleti çalıştıramazsınız.

Bakın, tanıyoruz, birçok sefer burada KİT Komisyonunda buluştuk, üç dört kurulda yönetim kurulu üyelikleri yapıyorlar, bilmem neler yapıyorlar, kendi kurumu var, genel müdür olduğu kurum var, uğraşamıyorlar. Hani, tamam, ücretten dolayı belki “yan, arpalık” deniliyor ya bunlara, arpalıklar yaratılabilir, hani oralardan da bir katkı olsun diye, düşük ama doğru değil. Dışarıda onca insan var, oralara bu konularda uzman insanlar atanabilir. O zaman karşı çıkarsak dersiniz ki: “Ya, kimi atayacağız kardeşim, uzaydan insan getirecek hâlimiz yok.” ama Türkiye’de 80 milyon yaşıyor ya. Onun için de bu kurumun tekrar reorganize edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, soruları aldınız, dinlediniz, mümkün olduğu kadar soruları cevaplandırınız, kısa da olsa yazılı...

Söz mü istediniz Hikmet Bey?

HİKMET AYAR (Rize) – Evet.

BAŞKAN - Buyurun.

HİKMET AYAR (Rize) - Evet, şimdi, bir şey dikkatimi çekti, onu paylaşmak istedim. Burada denetimini yaptığımız kamu iktisadi kurumlarımızın birçoğunda yönetim kurulu başkanlığı ile genel müdürlük aynı kişiye birleşiyor. Bunlar normalde yönetim, yeni kamu yönetim ilkeleriyle çok bağdaşmıyor. Ama burada şunu gördüm: Denizcilik İşletmemizde aynı kişiye birleşmediğini gördük. Bunun yöneticilik açısından iyi bir şey olduğunun altını çizmek istedim, tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hikmet Bey.

Sayın Genel Müdürüm, gelen sorulara mümkün olduğu kadar cevap istiyoruz, yazılı vereceğiniz cevaplar olsa bile onlara da kısaca bir değinin, yazılı gelen cevaplardan biz de çok tatmin olmuyoruz aslında, soruları sözlü cevaplayın, hepsini sözlü cevaplayın, yazılı mümkün olduğu kadar cevap vermeyin çünkü yazılı cevap geldiği zaman bu sefer anlaşmazlık oluyor.

Buyurun.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Tamam Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; bu, Tekirdağ meselesine şöyle bir açıklık getirmemiz lazım: Tekirdağ Liman İşletmesinin 1997 tarihindeki işletme hakkı devir sözleşmesinde, bu sözleşmenin bitiminden sonra işletici şirketin yaptığı bütün yatırımları temiz, çalışır bir şekilde kuruma devredeceği yazılı. Bu, kayıta var, var yani bu şeyde var, düzenlenmiş, 2012’de onlar bize devretti.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Orada bir devir protokolü yaptığınız zaman...

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Orada devir protokolü de ana hatlarıyla yapılmış bir protokol yani detaylı olarak 1997 tarihinde devredilirken bu dediğiniz şeyler var ama işletici şirket, 2012’ye geldiğinde işletme izni alamadığı için buranın faaliyetini yürütemediğinden dolayı iade ediyor. Bu hakem heyetine bu maddeleri, işletme hakkı devir sözleşmesindeki bu maddeleri beyan etmemize, savunmamıza ve söylememize rağmen hakem heyeti burada sebepsiz zenginleşmeye dayanarak bir hüküm kurmuş oldu. Artık “Şeriatın kestiği parmak acımaz.” derler, hakem heyetinin verdiği bu kararı da...

BAŞKAN – Yani biz savunmamızı yaptık, her şeyi hallettik ama hakem heyeti bu şekilde karar verdi, bir nevi yargı oluyor zaten biliyorsunuz bu, yapacak da bir şey yok.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Bu konuyla alakalı çok önemli bir tespitte bulunabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) - Şimdi, şöyle bir hata var: Şimdi, bir tahkim sözleşmesi yapılmış, tahkim sözleşmesinde şu hüküm var, diyor ki: “Hakem heyetinin kararlarına karşı mahkemeye gidemezsiniz. Mahkeme yolunu kapamışsınız.” Şimdi, burada da bunun tam örneğini yaşıyoruz. Mesela, siz İstanbul Asliye Ticaret Mahkemesine dava açmışsınız. Asliye Ticaret Mahkemesi diyor ki: “Siz yargı yolunu kapamışsınız tahkim sözleşmesinde.” Tahkim sözleşmesiyle yargı yolu kapandığı

için siz ancak ve ancak, hakem kararına karşı dava açamıyorsunuz, ancak temyize gidiyor, temyiz incelemesine gidiyor. Yani tahkim sözleşmesi de hatalı, 2012 devri de hatalı ve neticede böyle bir zarar oluşuyor.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Şimdi arz edeyim: “Tahkim sözleşmesi” diye bir sözleşmemiz yok.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Hakem nereden geliyor?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - 1997’deki işletme hakkı devir sözleşmesinde “Taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlıkta hakem heyetine gidilecektir.” diye bir hüküm var. O hükümden kaynaklanan hakem heyeti yargılaması yapılıyor.

BAŞKAN – 97 yılında mı olmuş?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Evet, ilk işletme hakkı devredilen...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Hakem sözleşmesi tahkim demektir hukukta zaten, tahkim odur.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Tahkim şartı 1997 tarihindeki devir protokolüne konulmuş dolayısıyla tahkimin dışına çıkamayız. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nda da hakem heyetinin verdiği esas kararlarla ilgili olarak itiraz yok, sadece usul açısından itiraz var, bu da mevzuat olduğu için başka yapacak bir şeyimiz yok. Hakem heyeti artık bu şekilde takdir etti, bu yargı kararına uyacağız. Sadece usul açısından itiraz etme hakkımız var, o usul açısından yaptığımız itirazlar şu anda Yargıtay incelemesinde, oradan çıkacak sonuca göre devam edeceğiz. Orada da bildiğim kadarıyla sadece kamu aleyhine herhangi bir hüküm doğuran usul hatası varsa düzeltiliyor, onun haricinde esaslı inceleme yapılmıyor.

Diğer şekli arz edeyim: Bu 97 tarihinde ilk özelleştirilen limanlardan 5 tane limanda, Hopa, Rize, Giresun, Ordu, Sinop ve bu Tekirdağ limanlarında faaliyet gelirlerinin yüzde 25’inin şirkete aktarılabilmesine dair bir hüküm var. Daha sonraki özelleştirmelerde bu hüküm konmamış ama bu yüzde 25 işletme TDİ payı hissesi konan limanlarda özelleştirme bedelleri düşük kalmış, bu şart kaldırıldıktan sonra da özelleştirme bedelleri yükselmiş. Kamunun da burada bu şekilde özelleştirmesi yapılan kurumlardan daha çok gelir elde etmesi amacıyla bu TDİ payı uygulaması kaldırılmıştır.

“Şehir içi taşımacılığı” dediniz. 2005 yılında İstanbul’daki ve Çanakkale bölgesindeki şehir içi taşımacılık da büyükşehir belediyesine devredilmiş, İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2005 yılından itibaren şehir içi taşımacılığında büyük sıçrama yapmış, İstanbul’dan Bandırma’ya, Yalova’ya, diğer illere de çok hızlı hareket eden feribotlar koymuş. Hem araç taşımacılığı hem yolcu taşımacılığı gine kamu eliyle yürütülüyor. Sadece TDİ yapmıyor ama İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu hizmetleri yerine...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Şehirler arasında?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Şehirler arasında İstanbul bağlantılı Bandırma, Yalova ve Mudanya seferleri var.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Marmara Denizi’nde.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Evet.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Mesela, Karadeniz’de, Ege’de, Akdeniz’de böyle bir sefer düşünüyor musunuz?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ – Şimdi şöyle arz edeyim: Karadeniz’de kış aylarında yolcu taşımacılığı yapamazsınız, kimse gemiye binmez, gemi de gidemez, Karadeniz’in şartları bunu uygun değil. Sadece yazın üç ay sefer yapmakla da bu gemilerin maliyetlerini ve işletmecilik giderlerini devam ettiremezsiniz. Dolayısıyla uçakların otobüs fiyatına seyahat imkânı verdiği bir zamanda artık iki gün süren bir yolculuğa da kimse gitmez diye düşünüyorum.

Bu işletilen limanlarda TDİ ya da Özelleştirme İdaresi Başkanlığından atanan yönetim kurulu üyelikleri ile ilgili şunu arz etmek istiyorum: Neticede TDİ’nin burada bir hissesi var – o da özel hisse değil yani normal bir hisse- buraya atanan kişi TDİ’den ya da kamu bürokrasisinden atandığında tek bir hisseyi temsil ettiği için, diğerleri çoğunlukta olduğu için zaten onlar istedikleri bir kararı alıyorlar. Burada önemli olan, işletme hakkı devir sözleşmesinde düzenlenen bir hüküm var, işletici şirket limanda yapacağı her türlü faaliyetle ilgili olarak projesini kuruma verip onay aldıktan sonra yapacak. İşte Tekirdağ’da bu prosedürü işletici şirket yerine getirmemiş yani dolgu alanıyla ilgili olarak TDİ’ye ya da Bakanlığa, Millî Emlak Genel Müdürlüğüne herhangi bir denizi doldurduğu için bu faaliyet iznini yapması gerekirken yapmamış. Ama bütün bu gerekçelerimizi hakem heyetimize sunmamıza rağmen hakem heyeti “sebeatsız zenginleşme” demiş. Dolayısıyla orada da yapacak bir şeyimiz yok. Biz savunmalarımızı ve hukuki mevzuatımızı buna göre dizayn ettik ama sonuçta bir yargı kararı var, yapacak bir şeyimiz yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ben bir şey daha öğrenmek istiyorum, arkadaşlarımız sordular. Yönetim kurulu üyeleri size bilgi veriyorlar mı, toplantı sonrasında öyle bir rapor alıyor musunuz veya bugüne kadar öyle bir rapor veren oldu mu?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Her yıl sonunda faaliyet raporlarını yönetim kurulu üyeleri bize sunuyorlar. Başkanım, ayrıca, bizim teftiş kurulu ve Limanlar Dairesi Başkanlığı bu raporların haricinde her yıl...

BAŞKAN – Onlardan ziyade, yönetim kurulu üyelerinin katılım sağlayıp sağlamadığını merak ettiğimizden biz bu soruyu sorduk.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Var, onların faaliyet raporları var.

BAŞKAN - Emre Bey, bunu da öğrenmiş olduk.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Tabii, tabii, doğru.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Akar, bir söz talebiniz var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu atanan yönetim kurulu üyelerinin atanma tarihleri, hangi limana, hani yönetim kurulu üyesi atandı, atanış tarihi, süresi, hangi kurumda görevli, kurumu?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Sadece bir yıl için mi istiyorsunuz? Sürekli değiştiği için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu anda mevcutlar için istiyorum.

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCİ - Mevcutlarla ilgili listeyi hemen takdim edebiliriz sizlere.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yollayın onları.

BAŞKAN – Yazılı mı istiyorsunuz Haydar Bey?

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ YİĞCI - Faaliyet raporunun içerisine koyduk onları. 97'nci sayfada var efendim, 97'nci sayfayı da takdim edeceğiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bildirimlerinin bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

SAYIŞTAŞ TEMSİLCİSİ – Sonuç:Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin (TDİ)'nin 27/5/2016 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 5 milyon 598 bin 631,10 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşmeye sunulmuştur.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketinin (TDİ)'nin 13/3/2017 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 16 milyon 705 bin 173,17 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN - Evet, genel görüşmeye sunulmuştur.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Denizcilik İşletmeleri Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcı arkadaşlara teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli Komisyon üyeleri; 18 Nisan 2018 Çarşamba günü Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün, 19 Nisan 2018 Perşembe günü ise Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (TEİAŞ)'ın, yine Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yılları denetim çalışmalarını yapmak üzere bugünkü birleşimi kapatıyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 13.23

